॥ સતનામ ॥

બીર સ્તુતિ

અને

રંગીન ગાયન સંગ્રહ.

પરેલ-કબીરપંથી ...

મંડળીમાં ગવાતા ગાય...

જેમાં ચલાવા સબદ અને ...

સમાવી છે

સાખી.

સ્તુતિ ભમં છોડી કરે, ...
કહે રંગીન મુકતી મળે સં...

છપાવી પસીદ્ધ કરનાર:
મકનજી કુબેર પેન્ટર ...

આવતી પોહેલી પ્રત ૧૦૦૦

શંકર વિજય ... પ્રે, કાલબાદેવી-મુંબઇ.
—સંવત ૧૯૫૬

॥ સતનામ ॥

કબીર સ્તુતિ

અને

રંગીન ગાયન સંગ્રહ.

પરેલ-કબીરપંથી જ્ઞાનવરધક મંડલીમાં
ગવાતા ગાયનો.

જેમાં ચલાવા સબદ અને હોરી પણ સમાવી છે.

સાખી.

સ્તુતી ભર્મ છોડી કરે, સતનામ ભવલાય
કહે રંગીન મુક્તી મળે, સેહેજે સતલોકજાય.

છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર
મકનજી કુબેર પેન્ટર ઉર્ફે રંગીનદાસ
આવ્રતી પહેલી. પ્રત ૧૦૦૦

મુંબઈ સને ૧૯૦૦—સંવત ૧૯૫૬

અર્પણ પત્રિકા.

જે સંત જનો સત્યશોધક બુધ્ધિથી, અને
નિર્મળ અંતઃકરણથી મહાન્ સત્પુરૂષ
કબીર સાહેબના સત્ય ગુણ ગાવામાં
હમેશાં આનંદ માને છે, તેમના
તરફના ગાનની ઇધાણી
તરીકે તેમના હસ્ત કમ-
ળમાં આ લઘુ પુસ્તક
અત્યંત પ્રીતિ
અને નમ્રતા
પૂર્વક અર-
પણ કરૂં
છું.

લી. ચર્ણરજ
રંગીનદાસ

સુચના.

આ પુસ્તકની મેં કાંઇપણુ કીમત રાખી નથી અને તે લેનારે કાંઇપણુ દામ આપ્યા વીના મફત લેવી તે એવા હેતુથી કે દરેક કબીરપંથી ભાઇ આ પુસ્તક પોતાની પાસે રાખે અને પોતાનાં બચ્ચાં છોકરાંને નીત નેમ "અસ્ટક–અરનામા" જે ખાસ સાહેબ સ્તુતિ માટે બનેલા છે તે મુખપાઠ કરાવે અને ફુરસદના વખતેપોતે પણુ કરે. વધુ ખુલાસા માટે પ્રસ્તાવના વાંચો.

કબીરપંથી શીવાયના બીજા ધર્મવાળા કોઇ ભાઇને આ પુસ્તક જોઇતું હોય તો તેણે પણુ મંગાવી લેવું. પરંતુ એટલી સંભાળ રાખવી કે એ પુસ્તકનો ગેર ઉપયોગ ન થાય. દેશાવરવાળા ભાઇઓને પોષ્ટ મારફતે મંગાવવું હોય તો અરધ આનાની ટીકીટ કાગળ સાથે બીડવાથી પુસ્તક મોકલી આપવામાં આવશે.

મકનજી કુબેર પેન્ટર.

:–૨૨, મીલીટરી સ્કવેર લેનમાં, કોટ,—મુંબઇ.

॥મનહર છંદ.॥

પંખુરી અશંખ બીન નાભીકો કમળ,
જામે પુરશ બીરાજે માનુ કણી રવી ચંદ્ર કી. ૧

અઠયાશી સહસ્ત્ર દીપસો તીનકે સનીપ,
બરણી ન જાય છબી હંસનકે ધ્રંદકી. ૨

અમ્રીત અસન અરૂ અમ્રીત બશાન,
નીત રહત આનંદ ગતી પરમ અ.નંદકી. ૩

ઐસે હે પુરૂશ આપ જાહાં નહી સંશે તાપ,
કરે કયા બર્ણુન કો હુ વાચા મતી મંદકી. ૪

॥ કબીત. ॥

અજર અખંડ રૂપ પરમ પ્રકાશી દેખો,
સુરસે ઉજાસી દેખો અતીહી સોહાયો હૈ. ૧

બ્રહ્મ જગ ભર્મ ઝંઇ શીંધી કાંળનાથ
સંશે સબ ચુર કરી ધુરસે ઉડાયો હૈ. ૨

બેદ હુ પ્રમાણુ અરૂ બાનીન કો મત જેતો
ઔર હુ સીંધાંત સો તો સબ લે દીખાયો હૈ ૩

શબ હુ કી જાને સો તો સર્વ હુસે ન્યારો રહે
સોહી ગરૂ રૂપ જીન પારખ લખાયો હૈ ૪

સાંકળીઊ

કબીર સ્તુતિ.

ભાગ પેહેલો

અશટક અને અરજીનામા

પૃષ્ટ

ભાગ બીજો
રંગીન ગાયન

ભાગ ત્રીજો

ચલાણા સબદ અને હોરી

॥ હોરી ॥

પ્રસ્તાવના.

પ્રિય વાંચનાર, હે બંધુ આય લઘુ ગ્રથ તારી શેવામાં ધરતાં, બે બોલ કહેવાની રજા લઊં છું. મારી ટુંક ઉમરમાં જ્યાં જોયું ત્યાં, એજ કે હર-કોઇ મંડળી યા સભા મળી તો સાહેબ કબીરના ભેદી વાકયોનો એક બીજાપર પ્રશ્ન કરવો, અને ઉખીયાણા રૂપી જે ભજનો બનેલા છે, તેનો નિરણે કરવો, પણ એવો કોઇ મારા જોવામાં નથી આવ્યો, કે જે આ સર્વે ભાંજગડ મુકાને, નિરમળ પણે કબીર નામ જપે. પાંચ દશ ગ્રંથ થયા તો જ્ઞાની બની ગયા, ને દશ પંદર ભજન આવડયા તો ગવૈયા બન્યા. કબીર સાહેબના નિરમળ સ્તુતિના ભજન છોડી, હું મોટો ને તું નાનો જાણે કલગી તુરાનો અખાડો કહીએ તો ચાલે. જ્યાં પાંચ સાત કબીરીઆની મંડળી મળી, ને જો ભોગજોગે ત્યાં કોઇ બીચારો પર ધર્મનો આવ્યો, તો જોઇ લેવો, ભજન પર ભજન ને શાખી પર શાખી ચાલી. હાર જીતના ભજન ગાયા, ને હદ છોડી બેહદ ગયા

વાહ ! જાણે વગર પરે સત લોકે ઉડી ગયા, વાહરે ભાઇઓ એને કેવી ભક્તિ કહેવી ? તે સમજ પડતી નથી. વળી હાલ મારા જોવામાં આવે છે કે, હર કોઇ ધર્મ સંબંધી કામમાં કબીર સાહેબના ભજનને નાટકી ગાયનમાં, અથવા ઈંદર મહારાજના અખાડામાંની પરીઓના રાગોમાં બદલીને સાથે તબલા સારંગી વગાડી પોતાનું મન રીઝવવા લાગ્યા છે. પણ સાહેબનું ભજન જેને બીજી રીતે ઇશ્વર આરાધના પણ કહે છે, તે કયા છે ? કેમ આપણા ગુન્હા કપાસે, અને ઇશ્વર શું કીધાથી રાજી થશે, એનો કોઇ ઉપાય બતાવશો ? આરતીમાં ગયા ત્યાં બી તેજ, બે ચાર સંત સાધુ મળ્યા ત્યાંબી તેજ, ને ગુરુ આવ્યા તોબી તેજ, જ્યાં જાવો ત્યાં ભજન ને ભજન, ગાવું, ને બજાવવું, હવે ભક્તિ તે કોને કહેવી ? જુઓ પારશી, મુસલમાન, અંગ્રેજ, યાહુદીઓ, વીગેરે ચોકસ વખતે કેવી પોત પોતાની ઈશ્વર સ્તુતિ કરે છે. અને શાસ્ત્ર પ્રમાણે વર્તે છે. પણ આપણે તો કંઠી

બાંધી એટલે સતલોકે ચડી ગયા ને બીજાને કાળના ભગતો કહેવા મંડી ગયા. વળી એ...બી આગળ ચાલીઆ તો માંસ મદીરા છોડી તો સંત બની ગયા. પણ અંત:કરણમાં તો, કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, ભય, રમી રહ્યા. લાંબો ટીલો, ને લટકતી માળા, પહેરી એતો સાહેબનો બાનો થયો. પછી "આપ તરનકી ગમ નહીં ને સીશ કરનકી આશ"માં ભટકવા લાગ્યા એટલે બેડું પાર થયું. ફુલી ફાલી ભંમ થયા પણ કબીર સાહેબનું ચઉદ અરબ ગ્યાનમાંથી શું સાર ખેંચી કાઢયો, તે કાંઇ જણાવશો? શું ધર્મ ફેલાવ્યો, અને શું પ્રકાશીત કીધું એ બતાવશો. અને કોને કોને ઉપદેશ કીધો, કેટલી મહેનત લીધી, એ કાંઇ જણાવશો. જુવો સાહેબ કબીરે કેટલું સંકટ વેઠયું, સીકંદરને બાવન પરચા દીધા. અગનમાં નાંખ્યા, પાણીમાં ડુબાવ્યા, હાથીને પગે બાંધ્યા વિગેરે શાસ્ત્રમાં જોશો તો દરેક ગ્રંથમાં કેટલું કષ્ટ વેઠીને, કબીર સાહેબે પોતાનો ધર્મ ચલાવેલો છે, હવે તેના શેવકો કેટલી

મહેનત ને તસ્દી લેના છે તેનો ખ્યાલ કોઇ કરશો ? ત્યારે હવે સ્વાલ એ ઉઠે છે કે, આપણે કરવું કેમ સવારના કામ બપોરના કામ રાતના કામ ફુરસદ તો મળે નહીં, ને ભક્તિ તો થાયે નહીં.—નારે ભાઇ ના, એવાં બાહના કાડશો એ તો આળસુ માણસોના કામ છે, ત્યારે આપણે શું કરવું. હવે કરવું એજ કે સવાર સાંજનો કોઇ ચોખસ વખત રોકો અને ઇશ્વર સ્તુતિ કરો. ઘરના બઇરાં તો બાપડા મરી મશાલો શિવાય કાંઇ જાણતા નથી. કબીર ધર્મદાસ એ બંને પિત્રાઇ કે સગા ભાઇ છે એનો પણ જુવાબ મળવો કઠણ છે ત્યારે બચ્ચાંઓ તે શું જાણે—બીચારા બચ્ચાં માટે કેવી ભક્તિ રહી ? એ તો મને કાંઈ દેખાતું નથી પણ મારી અલપબુધીથી એક સુચના કરૂં છું તે આ કે આયે ગ્રંથમાં કબીર સાહેબના સ્તુતીના અસ્ટકો છે. તેમાંથી સવાર સાંજ કોઇ ચોકશ ફુરસદના વખતે પાઠ કરાવો, ઇશ્વર સ્તુતિને સાહેબના ગુણ ગાવા, એજ આપણી ખરા અંતઃકરણની ભક્તિ

જાણવી, અને જો દ્રઢ મનથી એ અસ્ટક રટણ કરશો, તો મારી પુર્ણ ખાતરી છે કે, તે દીન દયાળ તમારા મનની હરેક મુરાદ બર લાવશે. એ નિશ્ચે માનજો.

બીજું આયે ગ્રંથમાં ચલાવા શબ્દ ને હોરી એટલા માટે સમાવી છે કે, એ શબ્દ કોઈના મો હોડે રેહેતા નથી, અને વખતપરજ ગવાય છે, માટે મારી પાસે હતાં તેટલા સબદ તમારી શેવા માં રજુ કર્યાં છે. આયે મારા ટીકાથી લાગતા વળગતાને ચીમકી તો લાગશે, પણતેની મને પ-રવા નથી. મને પરવા ફકત એટલીજ છે કે સા-હેબ કબીરના ધર્મનો વધારો થવો, અને તેના ભકતોએ મારી તારી છોડી ખરા અંતઃકરણથી સાહેબની ભકિત કરવી એવી મારી દુવા તે મા-લીક આગળ છે, તે આમીન થાઓ. આ અશ્ટકો જેમ મારાથી બન્યા તેમ સુધારીને લખ્યા છે. હું કાંઈ પુરબી ભાષાનું જ્ઞાન ધરાવતો નથી, તેમ

કવી થવાનો ફાંકો રાખતો નથી. પણ ફુરસદના વખતે શીડલ સાથે ગાવા માટે જુદી જુદી રાગણીયોમાં સાહેબસ્તુતિ ગાતો હતો.-આયે ગ્રંથ મેં જેમ બન્યું તેમ નાનું રાખ્યું છે. તે એટલા માટે કે હરકોઇ ભાઇ પોતાના ખીસામાં સેહેલાઇથી રાખી શકે અને જ્યાં જાય ત્યાં લઇ જઈ શકે, એ મારી અદના કોશેપમાં ભૂલ તો હશેજ, પણ તે શુદ્ધ વાંચનારે સુધારી લેવી. તથાસ્તુ.

લી૦ ચર્ણરજ

સેવક "રગાનદાસ"

—:o:—

કબીર સ્તુતી.

ભાગ પેહેલો.

।। સતનામઃ ।।

સતનામ, સત સુકીત, આદઅદલી, અજર અચિંત પુરૂષ મુનીંદ્ર. કરૂ નામે ,કબીર, ધની ધર્મદાસકી દયાસો લિખ્યંતે.

અસ્ટક અરજીનામા.

અસ્ટક ।।૧।।

મૈ હું સેવક અજ્ઞાન મોપે, દયા દ્રીસ્ટી નીહારીઓ;
બાલ જાન કપાલ મોકો, સુરતીસે નહી ટારીઓ. ૧

નીપટ બુધી મલીન જગત, આધીન મૈ તાતે ભયો;
હોએ તુમપદ લીન સોહી, બીપીત મન કાહેના રહ્યો. ૨

એ જગત જાલ કરાલ મોહ,વીશાલ મોહી અછો લગ્યો;
એ કનક કામીની નાલદેખી,બૈરાગ સબચીત તે ભગ્યો. ૩

નહી કામહે ધનધામ સબ, બેકામ સ્વપ્ના સો દીખે.
પરચીત છાંડત નહી આશા,કાભઓ બહુ પઢી લીખે. ૪

અબ કરત દાસ પુકાર,બારમબાર ગુરૂ સુન લીજીઓ;
સકલ રાગ છુડાઇ દ્રીઢ, બૈરાગ મોકો દીજીઓ. ૫

તુમ નામ પતીત આધાર,મો તેના પાર કોઇ દીનહો;
અબ બનો હૈ જુગ યાર, તુમ આધાર તાતે કીનહો. ૬

બાનેકી લાજ તુમ્હાર પરખ,બીહાર સુખ સાહેબ ધની,
મે પતીત હું લાચાર દાસ, તુમાર ગુરૂ સાહેબ ગની. ૭

દાસ પુરન કીન્હા બીનંતી, સુનહો દીન ઉધારનાં,
પડીઓ જગ જંજાળ માંહી, મોહે સાહેબ તારનાં. ૮

અસ્ટક ॥ ૨ ॥

સુખસાહેબ સુખરૂપ સુખઘન, દુસ્ટ દુખ નીવારનં;
પરખ કે પ્રકાશ કરતા. દીન જીવન તારનં. ૧

બ્રંહ્મ જગતકો શોક શકલો, ચોખ ભ્રમ બીડારનં;
માહા મોહ કરાલ નાશક, શકલ ભૈ ભૈહારનં. ૨

વેદ શાસ્ત્ર પુરાણ એક, અનેક જાલહી ખડનં;
ઝાંઇ સંધીઓ કાલ ભાશીક, દયા ધીરજ મડનં. ૩

એકજીવકો અનુમાન સબ,તોફાન જગતામે ફરયો;
સોગાંશ ફાંશ છુડાએ નીજપદ,પાયે પારખદીઢ ઠરયો. ૪

નહીં કલ્પના અનુમાનસો,પરમાન અબકો કરી કસે;
પ્રત્યછ પારખ છોડી કે એહ, બેદ નાહક મરી બકે. ૫

સોહી હોઉ આપ કીરપાળ,તબસબ જાલજીવન છુટીહે;
નિજ દાસ હોયે ઉલાસ તબહી,ભાંશ શકલો તુટી હૈ. ૬

મેં ચરન સેવક દીન તુમપર, બીન દયા કીન હો;
મેં હીન છીન મલીન પ્રભુ, બાંહા ગ્રહી કે લીન હો. ૭

બાંહા ગ્રહેકી લાજ પુરન, સરન તુમ કો આજ હૈ;
નહીં અવરતે કછુકાજ ગરૂપદ સકલ સુખકો સાજહૈ. ૮

અસ્ટક ॥ ૩ ॥

ભવ દયાળ જગતપાળ, કાળ જાલ ખંડનં;
પાપ તાપ દહન હાર, દીવ્ય જ્ઞાન મંડનં;
ભવા અપાર કરનધાર, પાક નામ અંકજં:
ચરણુ શરણુ દેહી મે, નમામી પાદ પંકજં.—૧

સત્ય પ્રકાશ ચીદા ભાશ, નામ રૂપ અક્ષક;
જગત બ્રમ્હ આત્મ સર્વ, સાક્ષી આદી લક્ષકં;

દયા ધીરજ મુક્ત ઓબી, શુધ નામ અંકજં,
ચરન શરણુ દેહી મે, નમામી પાદ પંકજં.—૨

હંશ ભુપ પ્રમ રૂપ, ભકિત મુકિત દાએકું;
દક્ષ મક્ષ રક્ષ પ્રભુ, સર્વ શંત નાએકં;
પરીક્ષ અક્ષ નીરમળં, વીશુધનામ અંકજં;
ચરણુ શરણુ દેહી મે, નમામી પાદ પંકજં.—૩

વરહા કલોલ બ્રંમ્હગોલ, તત્વ મશી છેદકં;
વેદ વિદ્યા તીત્વ તત્વ, ચતુરસ્થાન ભેદકં;
શંબ્ય અક્ષી સાધુ પક્ષી, વિશુધ નામ અંકજં;
ચરન શરણુ દેહી મે, નમામી પાદ પંકજં.—૪

પરખ ભાન શંત ધ્યાન, સત પુટી વીનાશકં;
આદી અંત મધ્ય નાનં, નેતી ભાંશ ભાંશકં;
કૃપા સીંધુ શીલ ઈંદુ, શુધ નામ અંકજં;
ચરન શરન દેહી મે, નમામી પાદ પંકજં.—૫

બીસ્ત્ર ચીત્ર તાસુ મીત્ર, તતપવીત્ર શાસ્ત્રનં;
સુચી પવીત્ર તત્વબીચીત્ર, સાર સ્બ્દ ભાખનં;
કુરનામે કબીર ઓભી, સુધ નામ અંકજં;
ચરન સરન દેહી મે, નમામી પાદ પંકજં.—૬

જોગ જીત ભવ અજીત, ન્યાય નેતી કારન;
રાધી નીધી સીધી દાતા, વર્ધ હસ્ત ધારનં;
સુખા બધી દીન પાલકં, બીસુધનામ અંકજં;
ચરન સરને દેહી મે, નમાંમી પાદ પંકજં.—૭

બુધી અંધ જ્ઞાન મંદ, હીનછંદ સુસ્ટકં;
પુરણદાસ ભાખીતંસુ, પાક નામ અસ્ટકં;
ત્વં પ્રશાદ સુગમ સરલ, વીશુધ નામ અંકજં;
ચરણ સરણ દેહી મે, નમામી પાદ પંકજં.—૮

અસ્ટક ॥૪॥

જૈ જૈ ગરૂપીરં, સતકબીરં, અમર શરીરં
અધીકારી,
નીરગુનં નીજુમુક્ષં, ધરી અશથુલં, કાટનં
સુક્ષંગ બૌભારી.—૧

સુરતી નીજુ સોહં, જન મન મોહં, કલી બળ
ખોહ છબી ભારી,
અમરપુર બાશી, સબ સુખ રાશી, સદા
બીલાશી બલીહારી.—૨

પીરન કે પીરા, મત કે ધીરા, અલખ ફકીરા
બ્રંમ્હચારી,
જીવન કે દાતા, હો પીતુમાતા, સદા બીધાતા
સુખકારી.—૩

હંસન હીતકારી, જગપગ ધારી, ગ્રભપર
હારી ઉપકારી,
કાશી મેં આયો, દાસ કહાયો, હંશ બચાયો
માન ધારી.—૪

રામાનંદ સ્વામિ, અંતર જામી, હે બડે
નામી સંસારી,
ઉનકુ ગરૂ કીન્હા, મતી બુધ લીન્હા, ઉનહુના
ચીના કીરતારી.—૫

પ્રામન સંન્યાશી, કીના હાંસી. જબ અબી-
નાશી પગ ધારી,
મગહર સ્થાનાં, કીઆ પીઆના, દેપરવાના
જનતારી.—૬

તાહા વાબલ બીરા, તજે શરીરા, કાટન
પીરા ભવભારી,

શ્રીસીંધ દેવરાજા, સુની બલગાજા, સબદલ
સાજા સંભારી.—૭

ઉત પીર પઠાના, સુનીબળઠાના, લાએ કમાના
કરડારી,
સનમુખનીય, રાના છુટે બાના, ભએ ધમ
શાના રનભારી.—૮

તબહી ગુરૂગ્યાની, મનકી જાની, અધરબાની
ઉચારી,
તુમ ખોલો પરદા, હૈ નહીં મુરદા, જુઠી
અબીરથા કરડારી.—૯

સુન કે એહ બાની, અચરજ માની, દેખી
નીશાની સીરમારી,
રોવે પરબીના, હમમતી હીના, હમહુંના ચી-
નાં કરતારી.–૧૦

મગહર તજી બાસા, કીઆ પ્રગાસા, જાહાં
ધર્મદાસા વ્રતધારી,
ઉનકુ શીશ કીન્હા, સરબશ દીના, દુખહર
લીના જમમારી.–૧૧

સત પંથ ચલાએ, ઇસ્ટ ડીઢાએ, ભર્મ મીટા-
એ સંસારી,
રતનાજન તેરો, કરત નેહેરો હમતનહેરો
સાહેબ બલહારી.-૧૨

અસ્ટક ॥ ૫ ॥

સાહેબગુરૂગ્યાની,સમર્થધ્યાની,અકલસ્થાની અસ્થીરં,
અબીગતબાની, મુક્ત નીશાની,જગમેઆની કબીરં. ૧

સીસ બીરાજે,તીલક અખંડીત,મુખસતસુકીતધબીરં,
ગ્યાનોપરચંદીત,પાખંડખંડીત,સુમાતામંડીતકબીરં.૨

ભેખરીસાળા,સર્વનીમાળા,પ્રેમઉજ્જુઆલાકીપૌધહીરં,
દીનદયાળં, જનપ્રતીપાળં, સદા ક્રીરપાળં કબીરં. ૩

સંકટટારન, કસ્ટ નીવારં, સીસ બીડારં જમધીરં,
હંસ ઉબારન, જીવ નીસતારં, ભ્રમ બીડારં કબીરં. ૪

સતજુગત્રેતા, દુવાપૂર બીતા.રમતા તીતા પરપીરં,
કલજુગ કીતા,સબસો જીતા, પ્રેમ પુનીતા કબીરં. ૫

કાશી છોડ, ઉડીસા આએ, આશા ગાડે શીંધુતીરં,
ઠાકોર પંડો, ગર્વ બીહંડો, પાખંડ ખંડો કબીરં. ૬

પુરૂષ બીદેહી, અબીચલદેહી, નામસ્નેહી અસ્થિર,
જે જન જાનો, ભેટો તાંહી, દર્સન દેહો કબીરં. ૭

કબીર અસ્ટં, કાટન કસ્ટં, ધરમની દ્રીસ્ટં કબીરં,
ધરમીદાસં, નીત અભ્યાસં, પ્રાપ્તિ તાંસં કબીરં. ૮

અસ્ટક ॥ ૬ ॥

નમો શબ્દ રૂપી સોહં જગત કર્ત્તા,
દયાપાલ સ્વામી સબે કસ્ટ હરતા;
બીશાલં કીરપાલં ધની અંત્રજામી,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૧

અખંડં અકરમં અનીછા અદેહી,
જપે શેશ જાકો લખે નાહી તેહી;
લગી શંભુ તારી ગહો અર્ધ નામી,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૨

તાકો જીવ શરણાસો ભવસીંધુ તરના,
અધોખાન હરના ગહો બેગ ચરના;
જપો નામ જાકો સોહં અંત્ર જામી,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી, ૩

જાહા જીવ પુકારે તાહીકું સીધારે,
ભયે દીન જે તે સો તે તે ઉબારે;
લખે કૌન જાકુ અનામી સનામી,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૪

પડયો સીંધુ ભારી જબ શાહે પુકારી,
કરી જાય રછાસો તાકો ઉબારી;
અભે મુક્તદાતા મીલે આય સ્વામી,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૫

તુહી શ્રીસ્ટ કરતા તુહી આપ હરતા,
તુહીં સોખ સીંધુ તુહીં ફેર ભરતા;
તુહીં સર્વ કામી તુહી હૈ અકામી,
બાદેહં સ્વરૂપં કબારં નમામી. ૬

તુહી બૈન બીના નવીના બજાવે,
તુહી આપ રીજે તુહી આપ ગાવે;
ભઓ દીન ડોલે સો મોહી અકામી,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૭

તુહીં રામ રાવન તુહીં કૃષ્ન કંશા,
તુહીં બ્રંમ્હા રૂદ્ર આદ બીસ્તારા;

તુહીં સેશ આરાહ ભોમીહી થામી,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીર નમામી. ૮

તુહીં બેદ બાનીસો બોલે બખાની,
તુહીં બુધ નીકી સુનાવે સુબાની;
તુહીં તાત માતા બીધાતા ભવાની,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૯

તુહીં રખ જીવનકે રછકારી,
તુહીં ચાર ખાનાસો બાની સુધારી;
તુહીં આય જીવન દીયો સતનામી.
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૧૦

તુહીં ખેલ ખેલે ખેલાવે અકેલા,
તુહીં આપ શામી તુહી આપ ચેલા;
તુહીં ખેત ભાગે લડે ધાડ સ્વામિ,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૧૧

ઉભે રૂપ ધારી જુડે લેખ ભારી,
તુહી ભોગ ભોગી તુહી બ્રહ્મચારી;
કહે કો કહાલોં અપારં અનામી,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૧૨

દીઓ કાલ પીડા તબ વીસ્વ સતાવૈ,
લીયો નામ લાહા જુલાહા કહાવૈ;
લખોરે લખોરે કીરપા શીંધુ સ્વામી,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૧૩

અધો ખાન જેતી કરે હાન તેતી,
ગ્રહો પંથ સોહી સોહૈ સતનામી;
બશો દેશ જાકે જાહાં હે આરામી,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૧૪

જપો નામ નીકાશ દાહી કબીરં,
મીલે લોક વાસા હરે કાલ પીરં;
અભે બાશ જાકો સોહે અંત્રજાની,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૧૫

હરે મન મનદા કરે હૈ આનંદા,
ઉબારે ઉબારે માહાકાલ ફંદા;
અભી અંત્ર સોહી સોહે તાસ નામી,
બીદેહં સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૧૬

કબીર આષ્ટકં જો પઢે ઓ પઢાવે,
અહે પ્રેમ યુકતા સો મુકતા કહાવે;

અજરનામ જાકો અચીંતં અનામી,
બીદેહું સ્વરૂપં કબીરં નમામી. ૧૭

અસ્ટક ॥ ૭ ॥

મંગળ રૂપ અનુપમ પુરન, નામ કબીરસો
આપઉદારા;
મોપર દ્રસ્ટી દયા કર હેરહુ, હું અતી બાળક
દાશ તુમારા. ૧

કામ અપાર માહાબળ બારથ, દેખતકો મમ
ચીત ડરાઇ:
કીજે કૃપા ઉર અંતરજામી શુ, સંકટ એ
બહુ જીવ દુખાઈ. ૨

લોભ માહામદ ક્રોધ ઉપાવત, હોત અધીર
બહુ ચીત મેરો;
મોહ માયા મમતા રજનીચર, બારમ બાર
રહું નીત ઘેરો. ૩

એક ઉપાહ ઇહે બચવે, અબહો હુ દયાલ
દયા કરી હેરો.

કાહા કહુ કછુ આપ છીપે, તુમ હો પ્રભુ
નાથ અનાથન કેરો. ૪

મો કહં તાત તુહી પીતુ માત, સુ ઔર ઉપાય
નહી કછુ મોહી;
જ્યો સુત માત પીતા ઢીગ આવત, તો વહ
માતુ સુદ્રસ્ટી ન જોઈ. ૫

તો પુની લોટત પોટત અંગન, લેત ઉઠાય
દયા કરી વોહી;
યૌં ગુરૂ દેવ કબીર કૃપાળ, સો હું એકઆશ
શરનાગત તોહી. ૬

દાસનકો સંકટ દેખી દયાનીધી, હોય કરૂના
કરી આતુર ધાંયો;
ઇંદ્રિમતી જબ ટેર કીયો પ્રભુ, જાય તાહા
વહે રૂપ દીખાઓ. ૭

બાંધન સેતુ સહાય કીઓ પ્રભુ, રામ હું કેર
ઉપાય બનાયો;
કાનસો સંકડ મોહી ગરીબકો, જો તુમસે નાહી
જાત છુડાયો. ૮

જાય પુરી પરસોતમ કો પ્રભુ, દેકર ડંડ
સમૃદ્ર હટાયો;
બ્રીપન કો અભિમાન મહા પ્રભુ, તવરન કુ
બહુ રૂપ દીખાયો. ૯

વહ ભયે બીન પરે ચરનુ તબ, ચાર હું
જાતીસો એક મીલાયો;
દાસ જહાં જહા ન કછુ ટેરત, તા કહં હો
તુમ્હ બેગ સહાયો. ૧૦

મો કહે કહા બીશારત સમ્રથ, દીન દયાલ
કબીર ઉદારા.
આનદ રૂપ અજીત ગુસાંઇ, સો મોહ માયા
સબસે પ્રભુ પારા. ૧૧

સાક્ષી સ્વરૂપ અનુપમ શોભીત, પારખ રૂપ
અકાર તુમારા.
મૈ અતી દીન આધીન દુખી બહુ, મેટ હું
મોર અઘોર અંધારા. ૧૨

એહ બર હું માગ દેહુ દયા કરી. અંતરજામી
સુ ગ્યાન પ્રકાશા.

બોધ સ્વરૂપી સદા નીરગુણ ગુરૂ, સો મમ
મે તુમ્હ હોહું ઉજાસા. ૧૩

બેદ્દ પુરાન કુરાન જો ગાવહી, પારન પાવહી
હોહી ઉદાસા;
જાપર મૌજ કરો તુમ સાહેબ, શું પુની
હંશ મીલે તુમ્હ પાસા. ૧૪

એહ ગુરૂ અષ્ટક પાઠ કરૈ, અરૂ આપ સુનૈ
પુની ધ્યાન ધરેગે;
હોય સરધા અતી પ્રેમ ઉપાવત, મારગ
ચાલ સુચાલ ચલેગે. ૧૫

તે નર પાવહી મોક્ષ પદારથ, પાખંડ રૂપ
બીકાર તજેગે;
હોહી સુખા લહી આનદકો પદ, સો ભવ-
સાગર પાર લગેગે. ૧૬

અસ્ટક ॥ ૮ ॥

જૈ જૈ કબીર ધીર હરન, સકલ કાલ પીર;
નીરગુણ અબીનાશી બ્રમ્હ, શબ્દ રૂપ સાંઇ. ૧

ચરઅચર ભુત બીયાલ,સ્વર્ગભુમ ઓ પાતાલ;
સુરનર મુની જક્ષ બ્રમ્હ, સકલ મે સમાઇ. ૨

અમર લોકકો નીવાસ, પુષ્પ દીપકો સુબાસ;
સ્વદકોટ અતી અનુપ, બીવીધ વીધી બનાઇ. ૩

જહાં હંસકો નીવાસ, ખોડસ સુરકો પ્રકાશ;
અમ્રત ફળ પાય અધાઇ, સર્વ ક્ષુધા જાઇ. ૪

જગ મગાત હંસ, જહાં સ્બદકો પ્રસંગ;
જહાં અછે બ્રક્ષ હંસરાજ, હંસન સુખદાઇ. ૫

બંદી છોડ પ્રભુ દયાલ,ભંજન ભવ સીંધુજાલ;
સતગુરૂ સાહેબ ક્રીપાળ, સુમીરત અગજાઇ. ૬

કોટી ભાનકો પ્રકાશ,સતગુરૂ જહાં લીનો બાસ,
ત્યાગ લોક હંસ હેત, ભવજલમે આઇ. ૭

કઠીન કાલકો સંગહાર, લીન્હો હંસકો ઉબાર;
કીને ભવ સીંધુ પાર, ભર્મ સબ મીટાઇ. ૮

માયામદ મોહ હરણ, કામ ક્રોધ ગર્વ દહન;
ચીંતામની હંસ રમન, હંસકો સહાઇ. ૯

જે નર ગુરૂ સરણ આયે, તીન્હુ સુખધામ પાયે;
કાલ જાલસે બચાય, અમર ઘર પઠાઇ, ૧૦

જે નર ભકતીહીન તે ભયે જમકે આધીન;
અટકે ભવ સીંધુ ધાર, થાહ નહી પાઇ. ૧૧

નીગમનેતી કહો પુકાર, તીનહુ નહી પાયો પાર;
ગુરૂ કબીર હરણ પાર, સંતન સુખદાઇ. ૧૨

સાધુસંતકથત ગ્યાન શુરીનર મુની ધરત ધ્યાન
એહી જાન ધર્મદાસ, ચરન ચીત લાઈ. ૧૩

અષ્ટક ॥ ૯ ॥

નમો નમો ગુરૂદેવ, નમો કબીર કીપાલં;
નમો સંત સરનાગતં, સર્વ પાપ બીનાસતં ૧

સત સુકીત સત નામ સર્વ વ્યાપીક બ્રમ્હકે;
કરજોરે પરનામ. ધર્મદાસ બીનતી કરૈં. ૨

રંચક મોહી પીલાઇયે ગુરૂ ત્રીખાવંતકો નીર;
એક બુંદસે ના ઘટે, તુમ સુખકે સીંધુ કબીર. ૩

નૈન સજળ જલસુ ભરે, વ્યાપીક સકલ શરીર;
ચરણકમલ પ્રસાદએ, કીજે દયા કબીર. ૪

રીતુવંતી ઉભી સખી, ધર્મની જોવત પંથ;
અતી આતુર આળસ ભરૈ, લવલવ લાયે જો કંથ. ૫

નમો નમો પરીબ્રમ્હ પર્મ સુખ પુરન સ્વામી;
નમો પરમ પ્રકાશ, સકલ ઘટ અંતરજામી. ૬

નમો વીસ્વંભર નામ, વીશ્વકુ પાલે પોંખે;
લખ ચોરાશી જીવ, સકલકુ આપ સંતોખે. ૭

બાલ બ્રધ નહી તરૂણ, તુમ્હ રહે સકલ ઘટપુર;
જન કબીર બંધન કરૈ, સદા અખંડીત નુર. ૮

નુર નુર ભરપુર હૈ, સકલ ઠોર બીસરામ;
સકલ સંતકુ બંદગી, કબીર સાહેબકુ પ્રણામ ૯

અસ્ટક ॥ ૧૦ ॥

ગરૂ દયા સાગર, જ્ઞાન આગર, શબ્દ સ્વરૂપી
સત્ય ગુરં,
તાશ ચરણ, નીસ રોજ વંદુ, સુખદાએક
સુખ સાગરં. ૧

જોગ જીત, અજીત અમર, ભાખંતે સત
સુક્રીતં

દયાપાત્ર, દયાલ સ્વામી, જ્ઞાન દાતા
અશથીરં. ૨

ક્ષમા શીલ, શંતોખ શુમીતા, ગુરૂ આનંદ
રૂપી હીરદેયમં,
સહજ ભાવ, બીબેખ અસ્થીર, નીર માયા
નીહ શંશયં. ૩

નીરમોહી, નીરબેર નીરંભે, ગુરૂ અકથ કથીતા
અમીગતં,
ઉપકારી, ઉપદેશ દાતા, મુકતી મારગ
સતગુરં. ૪
દાસ ભાવ જો, કરત બીનતી, ગુરૂ ભગતી
કરન કરાવનં,
ચોરાશી બંધન, કરમ ખંડન, બંધીછોડ
કહાવનં. ૫

ત્રીગુન રહીતા, સત બકતા, સત્ય લોક
નીવાસીતં,
સત્ય પુરસ જાહાં, સત સાહેબ, તાહાં આપ
બીરાજંત ૬

જુગન જુગન, સત્ય પુરૂશ, અગ્યા જીવન
કારણ પગુધરં
લીન દીન, આધીન હોએકે, જુગતમે ડોલત
ફીરં ૭

કરૂણામય, કબીર કેવળ, સુખદાએક સરબ
લાયકં
જંમ ભઅંકર, માન મરદન, દુખીત જીવ
છોડાવનં ૮

ધર્મદાસ, કર જોર બીનવે, ગરૂ દયા કરો
મન બસ કરૂ
કરૂ મે સેવા, ગુરૂ ભગતી અબીચલ, નીશદીન
અરાધુ મે સુમીરનં ૯

સતગુરૂ કીજો, અધીક મહીમા, જ્ઞાન કુંડમે
નાઇએ
ભ્રમીત મન, જબ હોયે અસ્થીર, બહુરન
ભવજળ આઈએ ૧૦

સાધુ સંતકી, અધીક મહીમા, રહની કુંડમે
નાઇએ

કામ ક્રોધ, બીકાર પરીહરો, બહુરન ભવજળ
આઇએ ૧૧
દાસાતનકી, અધીક મહીમા, સેવા કુંડમે
નાઇએ
પ્રેમ ભગતી, પ્રતીવ્રત દ્રીઢ કરો, બહુરન
ભવજળ આઇએ ૧૨
જોગી પુરસકી, અધીક મહીમા જુગત કુંડમે
નાઇએ
ચંદ્ર સુરજ, મન ધધન સ્થીર કરો, બહુરન
ભવજળ આઇએ ૧૩
સુરતા બકતાકી, અદીક મહીમા, બીચાર કુંડમે
નાઇએ
સાર શબ્દ, નીવેડ લીજે બહુરન ભવજળ
આઇએ ૧૪
ધર્મદાસ, પ્રકાશ સતગુરૂ, અખેહ કુંડમે
નાઇએ
સકળ કળા, શીખ ધોય નીઃમળ, બહુરીના
ભવજળ આઇએ ૧૫

સાધુસંત, સમાધ મંગળ, ભકતી મુકતી
દ્રીઢાઈએ
સુરત કરે, સતલોક પહુચે, બહુરીના ભલજલ
આઇએ. ૧૬

સાહેબ કબીર, પરગાશ સતગરૂ, ભલી સુમત
દ્રીઢાઇએ
સારમે, તત્વ સાર દરસે સોહી એકહ
કહાઇએ ૧૭

ધર્મદાસ તત્વ, ખોજ દેખો, તત્વમે નેહ
તત્વ હે
કહે કબીર, નેહ તત્વ દરશે, આવાગવન
નીવારીએ ૧૮

અરજીનામા.

કરતા હું પુકાર, મેરે તુમહી હો આધાર;
બેગ કીજએ ગોહાર, અબ બાર કાહા લાએ હો. ૧

બડે બડે સંકટ મે, સંતન સહાય કીન્હો;
રાખ્યો નીજ પ્રણ, જન પેજ હું બઢાયો હે. ૨

જીનકો જન દુખીત આપ, સંતકો મેટયો કલાપ;
દુખ દારૂન તાપ, સુખ સાગર લહે રાઓ હે. ૩

સેત બંદ બાંધવેકો, રામચંદ્ર બ્યાકુલ ભયે;
લીખી સત રેખા, જલ પાખાનહી તરાયો હે. ૪

દુવાપર પગ ધારીઓ નીસ્તારીયો નરપબંધુ બીઆલ
બીખમ બીડારીયો, જમ કંકરસે છોડાઓ હે. ૫

પાંડુકે કુમાર, બોકલ જગકે પ્રકાર;
ભએ સંસેકી ધાર હાર, શીશ ભુમીલાયો હે. ૬

વાકો જગ સારયો, બીડારયો દુખ દારૂન લે;
સકલ ભુપ ભેખન મીલ, જૈ જૈ ઉચારયો હે. ૭

કલજુગ પગ ધારયો, કાજ સારયો બહુ ભેખનકો;
પ્રથમ પ્રસોતમ પૂરી, દેવલ થપાયો હે. ૮

સાગર હટાયો, ભર્મ ભોજલ મીટાયો;
પ્રગટાયો અનંત રૂપ, ચકીત ધ્વીજ ભયો હે. ૯

બલક્ષ સીધાયો હે, છુટાયો હે સબ ભેખન મીલ;
દીઢાયો સુલતાન, ભગત મારગ ચેતાયો હે. ૧૦

સીંધુ પ્રોહીત બચાઓ, દાહ પંડાકો બુઝાયો;
આયો કાશીપુર બાશી, તહાં બહોત ગુન ગાયો હે. ૧૧

સેખતકી બારબાર, રહૈ જો નીહાર હાર;
કશાની દે કુદરત કમાલ, સુત શ્રીતુક જીવાયો હૈ. ૧૨

ચરચા ભઇ ભારે, કાજી પંડીત પચી હારે;
ઈસ્મ ફીરાયો, શાહા સીકંદર સમજાયો હૈ. ૧૩

ગોરખપુર મગહર, દોનો દીન પ્રમોધે;
બોધે બગેલા રાણા, ખાના શચ પાયો હૈ. ૧૪

કઉતક દીખાયો, અમી નદી બહાયો;
તાહા ધાયે નરનાર, મન બંછીત ફલ પાગો હૈ. ૧૫

જીવનકે ધની હો, ગુની પ્રભુ તાકે લાયક હો;
આશા જાહૈ જૈસી, તાહી તૈસીહી પુરાયો હૈ. ૧૬

બટક બીજ બોવાઓ હૈ, ખોજી હટાયો હૈ;
સંસે મીટાઓ, જન ગ્યાની સમજાયો હૈ. ૧૭

નીરખહું તુમારી ઓર, આશા નાહી કાહુ ઠોર;
ક્રીપા કીજે ચકછુ કોર, જન બીકલકુ જગાયો હૈ. ૧૮

અપનો પ્રણુ જાન, આન ક્રીરપા કર દીજે પાન;
બીનતી સુન લીજે કાન, એહ ધર્મની ગોહરાયો હૈ. ૧૯

આશ પુતકી સપુત, ઓર કપુત લાજ પીતા જનનીકુ;
આપનો પ્રન જાન, તાહી નાહી બીલ ગાયો હૈ. ૨૦

જનકો બીકલ દેખ, કલ કૈસે પડે સાહેબકો;
દાસકી હુસાઇ, ઠકુરાઇ હશી જાત હૈ. ૨૧

બંદી છોડ નામ તેરો, બેગ બંદ છોડ મેરો;
મેં તો હું આધીન તેરો, તુમ રોચે રોકહાન્યારો ઠહરાયો હૈ. ૨૨

બલ તુમારો જાન જાન, દીજે પાન આન આન;
કૃપાકે નીધાન આપ, પ્રેમ રસ પાગે હૈ. ૨૩

તબ પ્રગટે સતગુર કબીર, ધર્મની ચીત ધરો ધીર;
તન પુલકીત ચક્ષુ નીર, ધાએ પાયે લાગે હૈ. ૨૪

બેડી સબ ગઇ ટુટ, ગુરા સબ ગઇ ફુટ;
ભઇ જમરાજ ઘરલુંટ, લખ હરીજન જન જાગે હૈ. ૨૫

દ્વારપાલ કરત સોર, સબહી ધાએ ચારો ઓર;
કરત કલાપ હા હા, પુત્ર બીન અભાગે હૈ. ૨૬

તાબ કહે શાહ કર જોર, પુત્ર ઇન મારયો મોર;
દુખીત હમહી રોર, કહે બૈન દુખ પાગે હૈ. ૨૭

તબ બોલે સતનામ બૈન, શાહ હીરદેરાખો ચૈન;
તેરા પુત્ર મીલે યૈન, શર્મ શંસે ભર્મ ભાગે હૈ. ૨૮
સહજ આરતી અનુભાવ, શાહ સુતકો દીનો પાન;
તબ બાલક ગોહરાંન, લોક શોભા અનુરાગે હૈ. ૨૮
ધર્મની ચીત ભયો આનદ, સતગુર છુડાયો ફંદ;
મેટયો સકલ દુખ દવંદ, ચુક બક્ષ માગે હૈ. ૨૯
ધર્મની દાસાન દાસ, સતનામ ગ્રહો વીશવાસ;
છાંડી સકલ આશ ફાંસ, પ્રેમ અનુરાગે હૈ. ૩૦

જ્ઞાનસ્તોત્ર.

સત સતકે નામસે, સત સાગર ભરા, સતકે
નામ ત્રીલોક સાજા,
સત જન આરતી કરે, પ્રેમ તાલી બજે, ઢોલ
નીશાન મૃદુંગ બાજા.
ભગતી સાંચી કીઆ, નામ નેહચે લીયા,
સુનકે શીખર પર ભરમંડ ગાજા
સત કબીર, સરભંગ સાહેબ મીલે, ભજો
સતનામ કહાં રંક રાજા.

હમદીન દુનીઆ દરવેશા, હમકીયા સકલ પ્રવેશા,
હમ દુવા સલામત લેખા, હમ સ્બ્દ સ્વરૂપીપેખા,

હમ રૂંડ મુંડમે પીરા, હમ ફાકા ફકત ફકીરા,
હમ ચલે કોનકી ચાલા, હમ રહે કોનકી સાથા,

હમ સરબંગી સેહેજે રમે, હમારે વારના પાર,
વારબીહમ પારબીહમ હમનાહના દરીયાવકે તીર

સકલ નીરંતર, હમ રમ રહે, હમ ગહીરે ધંભીર,
ખાલીક મુજમે મૈ, ખાલીકમે, એવગુરૂ કહે કબીર

સત નામકી આરતી, નીરમળ ભએો શરીર,
ધર્મદાસ લોકે ગએ, ગુરૂ બંયા મીલે કબીર,

ધર્મદાસ લોકે ગએ, છોડ સકલ સંસાર,
હશન પાર ઉતાર હો, ધની ધર્મદાસ પરવાર,

સત સુકીત દોએ મેડ, હૈ ગ્યાન ધ્યાન સ્થીર,
અજાવન વેહે પુરૂસ હે સોહંગ સત કબીર,

અજાવનસે જાવન ભએ, જાવનસે ભયે સુલ,
આવદસ ફુટી બાસના, રહો કલીમે ફુલ,

કબીર મીલે ધર્મદાસકો, લીખ પરવાના દીન,
આદ અંતકી બીનતી, એહી લોકનકો ચીન.

અતી લવલીન ચીનંત ગ્યાની, શબ્દ સ્વરૂપી
સુન આકાશ બાની,
બીના દેહ સાહેબ નીરાલંભ જાની, જાને જ-
નાવે કહાવે ન દેવા,

ઐસા તંત પુંજે પુંજાવે, લગાવે નસેવા,
સદા ધ્યાન ધારી, અખંડી નીરાશા, સુધા સીંધુ
પીવે ન જાવે પીઆશા.

પ્રેમ ધામ ધીરા, ઉદાસી અકેલા, લવલીન
જોગી ગુરૂ ગ્યાન મેલા,
મીલંતા, ચલંતા, રહેંતા અપારે એસા દ્રીસ્ટી
દેખો અનંતો બીચારે,

સદા ચીત ચેતંત, ચીતવંત સુરા, ઐસા
ખ્યાલ ખેલંત બુંજત પુરા,
ગ્યાનો ન, ધ્યાનો ન, માનો નહી ચંદ્રતારા

ઉગતે ન, ભાનો નઆગે ન પીછેન, મધે ન કોઇ
જંવકા જલાબંબ હે તત્વ સોહી.

ડાલો ન મુલો, ન બીરછો ન છાઆ, જીવો ના
શીવો ના કાલો ના કાયા,
દ્રસ્ટી ન, મુસ્ટી ન, દેવી ન દેવા જાપો ના થાપો
ના પુંજા ના સેવા,
નહી પવન પાની, ન ચંદે ના સુરા, અખંડીત
બ્રમ્હ સોઇ સંત પુરા,
હું નાહી, તું નાહી બંધુ ના ભાઈ, નીરાધાર
આધાર રંકો ના રાઇ.
ગાવે ન, ધાવે ન હેલી ના હેલા, નારી ન પૂરખો
ના ખેલી ન ખેલા,
નહી પેટ પુસ્ટી, ન પાઓ ન માથા, જીવો ના
શીવો યનાથો ન નાથા,
શેસો મહેસો ગનેસો, ન ગુવાલં, ગોપી ન
કષ્ન ન કંસે ના કાલંગ
આસેન, પાસેન દાસેન દેવા, આવેન જાવેન
લગાવેન સેવા
નહીવાર પારા, નહીરે હજુરા, જોંવકા તેવ
તંત ગહીરે ગંભીરા,

જંતરેના, મનતરેના, દરદેના ધોખા. નરકેના
સ્વરગેના સંસેન સોકા,

સેતેન, પીતેના, શબજે ન લાલંગ, ગોરેન સા
વરે ન બ્રીધેન બાલંગ

બેંદાના, ભેંદાના, ખેંદાના કોઇ, સદા સત
સોહંગ એકાન હોઇ,

જાને જનાવે, જનાવે સો સુરા, ઉરેન પુરેન
નહી રે દુરા,

નાદે ન,બીંદે ના,જીંદે ન જીવા, અખંડીત બ્રમ્હ
હે શકતી ન શીવા,

નહી જોગ જોગી,ન ભોગીન ભગતા, સચીદાનંદ
સાહેબ બંદે ન મુક્તા,

ખેલે ખીલાવે ખીલાવે સો ખલે, એક હે અનેક હે
અનેક હે સો એક હે.

સદા સતગ્રહન સત બીજાસ દાસસો અંતર નાહી,
આદ અંત ઓર મધમા, સદા સત કબીર ગુસાંઇ,

અકહે ગ્યાનમે આવે નહી,અકહેગ્યાન કહેસો કેસા,
બ્રમ્હ સો બ્રમ્હ સમાન આદ બ્રમ્હ જૈસાકા તૈસા.

કહે કબીર હમ ખેલે સહેજ શું ભાવ,
અકલ અડોલ અબોલ નીરંતર બ્રમ્હ સદાસત

સોહી, રમે જાહાં તાહાં સરગ ત્રીતુક રસાતલ સોહી.
સોસંત માંહીએ કુસુમંતા.તામો આનબસે એક રમતા,

વાર મતાકો લખે જો કોઇ,તાકો આવા ગવનના હોઇ.
ઓહંગસોહંગ.સોહંગસોઇ ઓહંગસોહંગપરચેસોહી,

ઓહંગકીલક્ષ સોહંગબાલા,સોહંગમેહંગબોલોરીસાલા.
કીલંક, કંવલ, કકવત, કમોદ, એ ચાર ગુરપીર,
ધર્મદાસકો શબ્દ સુનાએ સતગરૂ સત કબીર.

ચેતાવની.

જમન જાય પુકારીઆ, ધરમરાય દરબાર
હંસ મેવાશી હોય રહે, લગે ના ફાંસ હમાર

તુમરી શંકા ના કરે, હમરી ધરે ના ધીર;
સતગુર કે બલ ગાજહી, કહે કબીર કબીર.

કબીર કહંતા જાન દે, મેરી દશી ના જાય;
ખેવટીઆ કે જાવ પર, ચઢે ઘનેરે આય.

બાજા બાજે રહીત કા, પડા નમરમે સોર;
સતગુર ખશમ કબીર હૈ,મેરી નજર નાઆવે ઓર

શતકા સબદ શુન ભાઈ, ફકીરી અદબાદછાઈ
સાધો બંદગી દીદાર, સહજે ઉતરો શાયર પાર. ૧

સોહંગરબ્દસે કર પ્રીત, અનભે અખંડઘરકો જીત.
તનમે ખબરકર ભાઇ, જામે નામ રૂશનાઇ. ૨

સુરતીનગર બસ્તીખુબ. બેહદઉલટચઢે મેહખુબ.
સુરતી નગરમે કરસેહેલ, જામે આતમાકો મેહેલ. ૩

આસ્રી સીંધ મુલ મીલાય, તાપર રાખ દાવા પાય
દહીના મધમે ધરના, આશન અમર યું કરના. ૪

દુવા દશ પવનભર પીજે, શશીઘર ઉલટ ચઢ લીજે
તનમત વારના કીજે, ઉલટ નીજનામ રસપીજે. ૫

તનમન સહીતરાખોસ્વાસ, ઇસબીધ કરોબેહદબાસ
દોનો નૈનકે કરબાન, ભવરાં ઉલટ કશ કમાન. ૬

પરબત છુપે દરીયાં જાન, કરલે ત્રીકુટી અશનાન
સહજે પરસપદ નીરબાન, તેરા મીટે આવા જાન. ૭

જામે ગૈબકા બજાર. સરવર દોઉ દીશે પાર
તાબીચ ખડે કુદરતઝાડ, શોભા કોટીઅગમઅપાર. ૮

લાગે નવલખ તારા ફુલ, કરની કોટ જડીયા મુલ
તાકુ દેખના મત ભુલ, રમતા રામ આપ રસુલ. ૯

માયા ભર્મકી કાચી, દેખો અંત્રકી શાચી
બરસે નીરંજન મોતી, ચંદ્ર સુરકી જોતી. ૧૦

ઝલકે ઝલમલા નારી, તાબીચ અલખ હૈ કુયારી
માનો પ્રેમકી ઝારી, ખુલી હે અગમકી બારી ૧૧

બેડા ભર્મકા ખોયા, દીપક નામકા જોયા
જોગી જુગત સે જીવે, પીયાલા પ્રેમકા પીવે. ૧૨

મોહોલા પીવકું દીજે, તન મન કુરબાન કર લીજે
પડી હૈ પ્રેમકી ફાશી, મનવા ગગનકા બાશી. ૧૩

બાજે બીના તંત્રી તુર, સહજે ઉગે પછમ સુર
ભવરા સુગંધ કાપ્યા શા, કીઆ હૈ કંવલ મે બાશા. ૧૪

રમતા હંશ હે રાજા, સહજે પલક અવાજા
સુંદર શામ ધન લાયા, બાદલ ગગમ મે છાયા. ૧૫

અમ્રત બુંદ ઝેડ લાયા, દેખપો નૈન લલચાયા.
અજબ દીદારકુ પાયા, દરીયા સહેજમે નાહ્યા. ૧૬

દરીયા ઉલટ ઉમગે નીર, તાબીચ ચલે ચૈંશઠ શીર
હંશા આન બૈઠે તીર, સહજે ચુગે મુગતા હીર. ૧૭

મીલા હૈ પ્રેમ કા પ્યારા, નહી હૈ નૈન સો ન્યારા
જીવતમ્રત્યુનવ્યાપેકાળ, જોત્રીકુટીસે પલકન ટાર. ૧૮

પલકા પીવસે લાગા, ધોખા દીલકા ભાગા
ચેતાવનીચીતબીલાશ, જબલગ રહેપીંજર સ્વાસ. ૧૯

સોહંગરબ્દઅજંપા જાપ, જાહાકબીરસાહેબઆપ
એહીપુરસકા જપીએ જાપ, જાસેમીટેતીવીધીકેતાપ. ૨૦

ચેતાવની ચીત લાગી રહૈ, એ ગત લખે નાકોઈ
અગમ પંથ કા મહલ હે, અનહદ બાની હોઈ. ૨૧

નામ નૈન મે રમ રહા, જાને બીહલા કોઇ
જાકુ મીલીયા સત ગરૂ, તાકુ માલુમ હોઈ. ૨૨

ઝંડા રોપ્યા ગૈબકા, દોય પ્રબત કે સીંધ;
સાધુ પહેચાને શબ્દકો, દ્રસ્ટકવલ કર બંધ ૨૩

ઝલકે જોતી ઝલમલા, બીનબાતી બીન તેલ,
ચવદાસ સુરજ ઉગીઆ, ઐસા અદભુત ખેલ. ૨૪

જાગ્રત રૂપી રહત હે, સતમત ગહીર ગંભીર,
અજર્નામ બીનસે નહી, સોહંગ સત કબીર. ૨૧

જ્ઞાનગોદડી.

અલખ પુરૂશ જબ કીન્હાં બીચારા, લખ
ચોરાશી ધાગા ડારા;
પાંચ તંતકી ગોદડી બીના, તીન ગુનનસે
ઠાડી કીના. ૧

તામે જીવ બ્રમ્હ ઓર માયા, સમરથ એસા
ખેલ બનાયા;
જીવે પાંચ પચીસુ લાગે, કામ કરોધ મોહ
મદ ભાગે;
કાયા ગોદડીકા બીસથારા, દેખો સંતો અગમ
સીંગારા. ૨

ચંદ સુરજ દોનુ પેવન લાગે, ગુરૂ પ્રતાપસે
સોવત જાગે;
સબદકી સુઇ સુરતકા ડોરા, ગ્યાનકી ટોપી
સરજન જોરા. ૩

અબ ગોદડીકી કર હુશીઆરી, ડાગ ના લાગે
દેખ બીચારી;
સુમતકા સાબુ સીર જન ધોઇ, કુમત મેલકુ
ડારો ખોઈ. ૪

જીને ગોદડીકા કીયા બીચારાં, તીનહું ભેટે
શીરજન હારા;
ધીરજ ધુની ધ્યાન કર આસન, સતકો
કોપીન સહેજ સીધ્રાસન. ૫

જુગત કમંડળ કરગ્રેહી લીના, પ્રેમ પાવડી
મોરસદ ચીન્હાં;
શેલી શીખ બીબેખકી માળા, દયાકી ટોપી
તન ધર્મશાલા. ૬

મેહેર મતંગા મનભ્યે સાખી, મનકી મ્રગછાલા
મનમા રાખી;
નીશચે ધોતી પવન જનોઉ, અજંપા જપે
સો જાને ભેવું. ૭

રહો નીરંતર સતગુરૂ દયા, સાધુ સંગતસે
સબ કછુ પાયા;

સકુટીલેકર હીરદે ઝોરી, છીમા ખડાઉ પહરે
ઓહોરી. ૮

મુગત મેખલા સુકત શરવની, પ્રેમ પીઆલા
પીવે મુની,
ઉદાસ કુબડી કલા નીવારી, મમતા કુતીકો
લલકારી. ૯

જુગત જંજીરા બાંધ જબ લીના, અગમ
અગોચર ખડકી ચીના,
બેરાગ ત્યાગી બીગ્યાન નીધાના, તંત તીલક
દીના નીરબાના. ૧૦

ગરૂગમ ચકમક મન સમતુલા, બ્રમ્હ અગીન
પ્રગટ કર મુલા,
શંસે સોક સકલ બ્રમ જારા, પાંચ પચીસો
પરગટ મારા. ૧૧

દીલકા દરપન દુબુધા ખોઇ, ઓ બૈરાગી પકા
હોઈ,
સુન મહેલમે ફેરી દેહી, અમ્રીત રસકી ભીક્ષા
લેઇ. ૧૨

દુખ સુખ મેલા જગકા ભાઉ, ત્રીવેનીકે ઘાટે
નાહાઉ,
તન મન ખોજ ભએ નીરબાના, સોલખ પાવે
પદ નીરબાના. ૧૩

અસ્ટ કમળ દલ ચક્ર સુજા, જોગી આપ
આપમે બુજા,
ઈંગલા પીંગલાકે ઘર જાઇ, સુખમન નીર
જાહા ઠેરાઈ. ૧૪

ઓહંગ સોહંગ તંત બીચારા, બંકનાલમે કીઆ
શમારા,
મનકો માર ગગન ચઢ જાઈ, માનસરોવર
બૈઠે નહાઈ. ૧૫

અનહદ નાદ નામકી પુંજા, બ્રમ્હ બૈરાગ દેવ
નહી દુજા,
છુટ ગએ કશમલ મીલે અલેખા, યે નૈનોને
સાહેબ દેખા. ૧૬

અહંકાર અભીમાન બીડારા, ઘટકા ચોકા કર
ઉજીઆરા,

ચીતકર ચંદન તુલશી ફુલા, હીતકર સંપટ
કરલે મુલા. ૧૭

સરધા ચંવર પ્રેમકે ધુપા, નૌતમ નામ
સાહેબકે રૂપા,
ગોદડી પહેરે આપ અલેખા, જીન્હે એહ
ચલાએ પ્રગટ ભેખા. ૧૮

સાહેબ કબીર બખ્સ જબ દીના, સુરીનર
મુની તબ ગોદડી લીના,
જ્ઞાન ગોદડી પડે પ્રભાતા, જનમ જનમકે
પ્રાછીત જાતા. ૧૯

જ્ઞાન ગોદડી પડે મધાના, સોલખ પાવે પદ
નીરબાના,
સંજા સુમરન જે નર કરહી, જરા મરન ભવ
સાગર તરહી. ૨૦

જ્ઞાન ગોદડી કરે બીચારા, તીનલોકસે રહે ન્યારા,
જ્ઞાનગોદડી સમરણુ કરહી, કહે કબીર સો
પ્રાણી તરહી,
કહે કબીર સુને ધર્મદાસા, જ્ઞાનગોદડી કરો
પ્રકાશ. ૨૧

નામલીલા.

સાહેબ અબીચલ નામ, તુમારે દયાએ પાઇયે. ટેક

પ્રથમ વંદુ ગુરૂ ચરન, શીસ સંતનકો નમાઉ;
સતગુરૂ હોયે દયાલ, તો નામ ચરીત્ર સુનાઉ.
સત સુકીત હીરદે બસે, કબહુના આવે હાર;
અબીગતસુ પ્રચા ભએ, ગરૂ આવાગવન નીવાર. ૧

કયા અનકી સેવા પુંજા, મનકો ભર્મ ના ભાંગે;
શબદ સરૂપી આપ, જાહા અનહદ ધુન ગાજે.
એ ધુન સુન અબીચલ ભએ, ઇત ઉત કહુના જાઇ;
અગ્રીત કેહી બુંદમે સો, અગ્રીયાન સમાઇ. ૨

પ્રથમ પુરૂસ પગ ધરો, સત્ય સત જુગમે આયે;
પરમારથકે કારને, જીવનકો બંદ છુડાયે;
કાગસે હંસા કીઆ, જાતીબરન કુલખોઇ;
જમસે તીનખા તોડકે, સો ગંજી ના શકે કોઇ. ૩

સત જુગ ગઓ બીત, સુનો ત્રેતાકી બાની;
ધરો મુનીદ્ર રૂપ આપ, સત સુકીત ગ્યાની.
હંસનકો પ્રમોધકે, આપ પુરસ રહૈ ન્યાર;
નામ પ્રતીતી બસે જે જનકો, સો જન ઉતરે પાર. ૪

ત્રેતા ગયો બીત સુનો, દવા પારકી બાની;
કરનામે કે રૂપ આપ, સત સુકીત ગ્યાની.
ચેતન હારે ચેતીઓ, ઔર ચેતો નાહી જાય;
સત સુકીત ચીને બીના, સબજુગ કાલ ચબાય. ૫

કલજુગ પ્રગટે કબીર, દેખ કાલકા જોર;
કીયા કાસી સ્થાન આપ, ભએ બંદી છોડ.
મુની પંડીતા વદૈ સબે, કોઈ ના પહુચે ગ્યાન;
નીરગુન લીલા હરીકે, આપ પુરસ નીરબાન. ૬

કલજુગ કરમ અપાર, જીવ કોઇ કહાના માને;
શીખે સાખી શબ્દ, ઊલટકે બાદ બખાને.
બાદ કીયે પહુચે નહી, મન મમતાકે જોર;
લખ ચોરાશી જીયા જોનમે, ભરમે નરક અઘોર. ૭

કઠન કાલકો રૂપ, અંતકો જાને ભાઇ;
જબ આવૈ ત્રીતુક અંધ, જીવ કહા જાઇ પરાઇ.
નામ બીના બાચે નહી, કેતો કરે ઉપાય;
તીરથજાય સકલ ભ્રમી આય, જમકો ત્રાસનાજાય. ૮

બહુત ગ્યાન બહુ ગમ, ખોહોત તીરથકો પુજે;
દીપક બારે અનેક, આંધક્ અજહુ ના સુજે.

બહુત જુગ ભરમત ફીરે, કતહુ ના પાવે દાદી;
સાત દીપ નવ ખંડમે, એક નામ બીન બાદી. ૯

સતગુરૂકો ઊપદેશ, સંત કોઇ બીરલા પાવે;
કરે તંતકો ખોજ, બહોર નહી સંકટ આવે.
એસી સુરત લગાયો, કે જૈસે ચંદ ચકોર;
કઠીન પરે દુખ સુખ સહે,સો પ્રીત નીભાવે ઓર.૧૦

અબીગત અગમ અપાર, ઔર સબ દીસે બાજી;
પઢ પઢ વેદ કુરાન ભુલે, કયા પંડીત ઔર કાજી.
અગમ નીગમ સુજે નહી, બીચહી પડે ભુલાય;
જૈસે જુવારી જુવા હારે. સરબસ ચલે ગમાય.૧૧

નહી સાહેર નહી શીખર, નહી પવન ન પાની;
નહી ધરતી અકાસ નહી, કછુ ઔર નીશાની.
ચંદ ચુર વા ઘર નહી, નહી દીવસ નહી રાત;
વાહતો પુરસ આપ રહે, કુલ કરમ નહી જાત.૧૨

નહી તીરથ નહી વરત, નહી બેદ બીચારા;
નહી દેવી નહી દેવ, નહી કછુ નેમ આચારા.
હરખ સોગ વા ઘર નહી, નહી ત્રતુક નહી હાન;
પ્રેમ મથન હંસા ભએ, સો ધરે પુરસકો ધ્યાન.૧૩

જહાં પુરસ સતભાવ, તહાં નીજ હંસકો બાસા;
તહાં નહી માયા મોહ, નહી તહાં ત્રસણા આશા.
જુરા મરન વાધર નહી, નહી હે કુલ બેહવાર;
હંસ સદા આનંદમે, છુટ ગએ ભ્રમ જંજાળ.૧૪

ચાર જુગકે હંસ, સતલોક સીધારે;
બરમત શીરે સબ, કાગદુત બેઠે રખવારે,
મુની પંડીત જોગી જતી, ધરે કાલકો ધ્યાન,
તીન લોકકે બાહીરે સો, નીકશ ના પાવે જાન.૧૫

ભરમોત શીરે જુગ ચાર, રૂપ કીન્હા બીસતાર.
સતગુરૂ શબદ પહેચાને બીના,મારે જમદુત પછાર;
બહોત ભાત પ્રમોધીયા, સો કીનહુક લીન્હા માન;
આદ અંતકે હંસ હે સો, પ્રગટ ભએ હે જાન ૧૬

અન જાને સે દુર જાનેસે, નીકટ બીરાજે;
ક્રોધ શબદ સનેહી હંસ, સબકે ઉપર છાજે.
મધન હોય મનકુ ગહે, પ્રેમ સરૂપ આનંદ;
સુમીરન દીન દયાલકો, સો જીઉ ગ્રહનમો ચંદ.૧૭

બહુત ગુર સંસારમે, રહીત ઘર કોઈ ના બતાવે;
અપને સ્વારથ લીએ, શીશપર ભાર ચઢાવે.

સાર શબ્દ ચીને નહી, બીચહી પડે ભુલાય;
સત સુક્રીત ચીને બીના, સબજુગ કાલ ચબાય.૧૮

એહ લીલા નીરબાન, ભેદ કોઇ બીરલા જાને;
સબ જુગ ભરમે ડાર, મુલ કોઇ નહી માને.
મુલ નામત્તે પુરસ હૈ, પુહોપ દીપમે બાસ;
સતગુર મીલે તો પાઇયે, પુરન પ્રેમ બીલાસ ૧૯

કોઇ નામસનેહી હોય, દુત જમ નીકટ ન આવે;
પ્રેમ તંત પહેચાન, સતસાહેબ ગુનગાવે.
અજર અમર બીનસે નહી સુખ સાગરમે વાસ;
કેવળ નામ કબીર હૈ, ગાવે ધની ધર્મદાસ.૨૦

આદબાની.

બલી બલી જાઉં મે આપને પુરશકી, જીને
આ જુગતી બનાઈ હો;
ઉનકી ઉપમા કહી બીધ બરનું, મોસે બર-
નીના જાઈ હો. ટેક.

બીન જોતીકા જાહા ઉજીયારા, સો દરસૈ
વોહો દીપા હો

નીરતૈ હંસા કરત કીતો હલ, વોહી પુરૂષ
કે સાનીપાહો. ૧

ઝલકે પદ્દમ નાહના બીજ બાની, માથે છત્ર
બીરાજે હો,
કોટન ચંદ્ર સુર તારા ગન, એક એક
પંખુરી બીરાજે હો. ૨

કરગહી હંશ સાહેબ મુખ બોલે, તબ હંશા
સત પાયે હો;
અંશ બંશ જીને બુજ બીચારા, સો નીજ
દરશન પાયે હો. ૩

સોલા ખંડ બેદકો મંડળ, તાહા લગ કાળ
દોહાઈ હો;
લોક બેદ જીને ફંદા કાટા, સો સત લોક
સીધાઈ હો. ૪

સાત શીકારી ચૌદા પારધી, બીન બીન
નીરતાઈ હો;
ચાર અંશ જીને બુઝ બીચારી, સો જીવન
મુકતાઈ હો. ૫

ચૌદે લોક બશે જમ ચૌદા, તાહા લગ કાલ
પસારા હો;
તાકે ઉપર જોત નીરંજન, બૈઠે શુન્ય મં-
ઝારા હો. ૬

સોરે ખંડ અછર ભગવાના, જીનેયા શ્રીષ્ટી
ઉપાઇ હો;
અછર કલાસેશ્રીષ્ટી સબ ઉપજી, ફીર ઉન
માહી સમાઈ હો. ૭

સતરે ખંડ પર અધર દીપ હૈ, જહાં શબ્દ
અતીત બીરાજે હો;
નીરતે શાખીયા બહુ બીધ શોભા, આનહદ
બાજા બાજે હો. ૮

તીનકે ઉપર ચાર ધામ હૈ, મરમ કોઇ
નાહી પાયા હો;
જો હમ કહે કોઇ નાહી માને, ના કોઇ
દુસરા આયા હો. ૯

બેદકી સાખી સબૈ જીવ ઉરઝૈ, પ્રેમ ધામ
ઠહરાવૈ હો;

ફીર ફીર ભટકે કરી ચતુરાઇ, ઓ ઘર કીન
હુના પાયા હો. ૧૦

જો કોઇ હોવૈ સંત બીએખી, સોહી હમ
પતી આઈ હો.
ઔર ન મીલે કોટી કથી થાકે, બહુરી કાલ
ઘર જાઇ હો. ૧૧

સોળ અશંખ કે આગે સમ્રથ, જીને જગ
હમહી પઠાએ હો;
કહૈ કબીર આદકી બાની, વેદ ભેદ નાહી
પાયે હો. ૧૨

અગાધ મંગળ.

પ્રથમ સુકીત નામ સુમરો, સાહેબસે લો
લાઇએ;
માહા અગમ અપાર અબીગત, ગુરૂ દયાસું
પાઇએ. ૧

મુલ કંવલ કે પેઠ અંતર, તાહા સુરત
સમાઇએ;

શીષ સીધ તાહા કીન બાસા, ગ્યાન
અનહુદ પાઈએ. ૨

લાલ રંગ શીંદુર બરના, ચત્ર દલ
અતી સોભહી;
દેવ ગનેસ જાંહા કીન બાસા, જાપ છે
સે તાહાં કહી. ૩

ખટદલ કવલમે નીરખ બેઠો, જાહા ચીત
ચેતન ભયા;
તંત દયાન પ્રગાસ દેખો, ગ્યાન ભતાસુ
ગ્રહે લીયા. ૪

બ્રમ્હા સાવત્રી બાસ કીના, ઇંદ્ર સહીત
સબ દેવ હૈ.
ખટ સેહંસ જાપ તેહી કવલ મધે, સુરતી
આગેકું ગહે. ૫

અસ્ટ ચક્રમે લીલ બરન, સબ્દસુ પરચે
ભઈ;
પ્રાણ પુરસ આનંદ કરહી, અંત્રકી
દુબધા ગઈ. ૬

પવનરૂપ ગુંજાર કરહી, જોગ જુગતકી
ગમ પડી;
ખટ સેહંસ જાપ તેહી કુવલ મધે, હર
લક્ષમી તાહા સંગ રહી. ૭

દવાદસ કંવલમે દ્રીષ્ટ કર લે, ખટક
બરણુ સરૂપ હે;
મન મહેસ જાહાં કીન બાસા, સોભા
અધીક અનુપ હે. ૮

મનમાંયા જાહા કરત કીલા, તાસકી
બરનુ ગતી;
જાહી પંખુડી બાસ બાસહીં, તાહા તૈસી
ઉપજે મતી. ૯

ઉઠત મેહેર તરંગ બેહદ, તાસમે સબહી
બહે,
ખટ સેહંસ જાપ તેહી કુવલ મધે, સીવ
શકતી જહા સંગ રહે. ૧૦

દુજે ચંદા ષોડસ બીચારો, જાહા સુરતી
સ્થીર કરો,

રૂપ એક અનુપ અબીગત, ધ્યાન તાહા
વાકો ધરો. ૧૧

રોગ સોગ સંતાપ પરહરો, કાઆ અતી
નીરમલ ભઇ,
ગુર પ્રતાપ વા ઠોર નીરખો, જાપ સોહંસ
વાહા કહી. ૧૨

કંઠ કંમલકી નીરખ શોભા. તાહા બ્રંમ્હ
નીરમલ ભઆ,
જોગ ધ્યાનશુ ગમ પાઈ, જાપ સહસ્ર
તાહા કહા. ૧૩

ગંગા જમના મીલ સરસતી, ત્રવેની
સંગમ બહે,
દોઅ ભાવ બીચ એક કવલ રાચા, જાપ
સહંસ્ત્ર તાહા કહે. ૧૪

ધધન મધે ઉલટ પેઠો, નાદ અનહદ
ધુન સુની,
બીન કર તાલ મરધંગ બાજે, સીંધુ
ગરજે અતી ઘની. ૧૫

મોરલી મધુર ધુન બાજહી, કનીન
ફેરી સુર નાઇઆ,
એક બચન ધુન સુની પાચ બસ ભયે,
નામ અબીચલસો લીઆ. ૧૬

ભમર ગુફામે અખંડ મંડલ, જાંહા
સાધુ જન ખેલહી,
કરમ ભરમ નીવાર દોનો, જોત જગમગ
દેખહી ૧૭

અગની જવાળા પરજરે, તેજ પુંજ
રમતી ઝળકહી,
એક નારી ઉદીતમા, નીરખ લીજે સો
તહી. ૧૮

આગે અગમ એક ધુન ચકરી, સોહંસ
દલ તાકે હવે,

દીનકર જાહા રેન નાહી, આપ નીરંજન
તાહા બસે. ૧૯

સુન શીખરકી નીરખ શોભા, અંગમ
પંથકુ ગંમ કીયા,

બજરપોર ઉધાર દેખો, મકરતાર ડોરી
ચીત દીયા. ૨૦

સેતવરણ એક કમલ સલોના, અમ્રત
ધારા સહેજે ઝરે,
તાહે પીવે સાધુ સુરત ભરકે, અહું
બ્યાધી બીખ હરે. ૨૧

સેત બ્રન એક કંમલ સલોના, તાકુ
લાગો ધાએકે,
અગ્ર ડોરી એક મુકત નીરખો, સાધુ
રહો સમાએકે. ૨૨

સુખસાગર અસનાન કીના, હંસગત
દેહી ધરી,
અમર લોક સ્થાન અબીચલ, ચીનતા
વાકી પડી ૨૩

જગ્ર મગ્ર ઓ દીપ કરહી. તાહા હંસ
બીરાજહી,
ચાર કરી રેહેવાસ વા ઘર, પુરસ કેવલ
ગાજહી. ૨૪

સંત સીંધાસન અતી બીરાજે, છત્રકી
શોભા અતી,
પુરૂસકો ઉજીઆળકી મૈ, કાહા લગ
બરનુ ગતી. ૨૫

પુરૂસ બરણું કાહા બખાનુ, કછુ નહી
સંસારમે,
ચંદ સુરજ છીપ જાઇએ, એક રોમકે
ઉજીઆરમે. ૨૬

હંસ સોહંગમ ચવર ઢોરે, સખી
મંગળ ગાવહી,
અજર આરતી અજર પુરસ, સકલ
હંસ ઉતારહી. ૨૭

ઉતાર આરતી હંસ બૈઠે, રૂપ બરન
સબ એકસો,
અતી આનદ સુખ હોત વા ઘર, પુરૂસકે
ઉપદેશ સો. ૨૮

હંસકો બરણું કાહા બખાનુ, કાયા
અદીક સંવારીઆ,

માનો ખોડસ ભાન ઉગે, કાઆકી
ઉજીઆરીઆ. ૨૯

હંસ હીરમર બીરછ ગુરમર, તાહા હંસ
કીરલા કરે,
અછે અમ્રતફળ હોત વાધ્રર તાસકો
ભોજન કરે. ૩૦

ગાવે મંગલ અરથ બીચારે, મુકતી
સોજન પાવહી,
કાલકો ફંદા છોડ હંસા, સત લોક
સીધાવહી. ૩૧

અતી આનંદ અગાદ મંગલ, સુન હંસ
ચીત લાઇકે,
સુરતી લે વાધ્રરકો પહુંચો, કહે કબીર
સમજાઇકે. ૩૨

પેહલો ભાગ સમાસ.

કબીર સ્તુતી.

ભાગ બીજો.

રંગીન ગાયન.

પદ ॥ ૧ ॥

પરદેશન જુગની લે ગઈ—એ રાગ.

હરી હું છું દાસ તમારો, આઇ જહાંનથી
મુજને ઉગારોરે. ટેક.

આઇ માયાની છે એક કુંડી, જેણે ભલા
ભલા લાખ્યા છુંદી. ના પાર જવા દીએ ભું-
ડીરે, હરી હું છું૦ ૧

ના પલભર છાંડે એ હેડો. ભમુ હજુ ના
આવે છેડો, કોને કહું દુખ મારૂ ફેડોરે—
હરી હું છું૦ ૨

રૂશી મુની એમાં અટકેલા, કરી લાખ્યા

સવ ભટકેલા, આપ વીના હેના સવ ચે-
લારે—હરી હું છું૦ ૩

કોટી કલ્પ એણે ભમાવ્યા, ચાર જુગ બી
એણે ગમાવ્યા, ભલા ભલાને એણે રડા-
વ્યારે—હરી હું છું૦ ૪

સેવા સમરણ કામ કરૂ જ્યાં, આવી હૈ-
ડામાં બેસે ત્યાં, ના ઉપાય ચાલે મુજનો
હયાંરે—હરી હું છું૦ ૫

પ્રભુ તું બચાવી લે મુજને, આઇ પુરા
જાહાંન છે સવને, દાસ રંગીન અરજ કરે
તુજનેરે—હરી હું છું૦ ૬

॥ પદ ૨ ॥

તારી કુબજારે દીલ રાજી. એ રાગ.

તારી ભાન ઠેકાણે લાવી, હરીને ભજી લેવો
પ્યારા. ટેક.

ઓદર ભરવાનો પાર ના આવ્યો, કાજે આ-

વી સોટો લગાવ્યો;
મનનુ મનમાં લઇ કરીને ચાલી ગયા પ્યારા. ૧

જીવ તણુ કાંઇ જતન ના કીધું, મન મા-
યામાં મોહી લીધું;
કામ ક્રોધને આધીન થઇને, દુખી ગઆ પ્યારા. ૨

અશંખ ગઆ ધન સંપતી મેલી, તારી બુધી
કેમ થઇ ગઇ ઘેલી;
જાગી જોને શું તેઓ ત્યાં લઇ ગઆ પ્યારા. ૩

પ્રભુ ભજ્યા વીના ગાફલ પ્રાણી, ફરે રખ-
ડતા થઇ અનજાણી;
સટકી ભમી અંતે પસતાવો કરી ગઆ પ્યારા. ૪

હરી ના ભજ્યા તે ભવમો ઝુરીઆ, કાઇ ના
જાણે જે હોએ અધુરા;
શું રાય ને રંક ઉમેદ ભરીઆ, રડી ગઆ પ્યારા, ૫

કહે રંગીન તમે ભજો હરીને, જોતામાં જાશે
પ્રાણ નીસરીને;

હતા માહા બળવંત તે બી, પલમાં, ઉડી
ગયા પ્યારા. ૬

॥ ૪ ॥ ગજલ.

ઈસ આતસે ઈશ્કને કયાં આગ. એ રાગ.

પ્રભુ આ ફાની જાંહાંનમાં, નથી કોઇ મદદગાર,
શીવાય તારી સહાય વીના, ન બને મદદગાર. ૧

જાંહાન બધી તળવલે, તારી દયા ખાતર,
કાપે સંકટ તેહેનુ જો, તું થાઇ મદદગાર. ૨

હંકાર લોભમો નીત હતા, જેઓ માહા સુરા,
અંતે તારા વગર ન થયુ, કોઇ તેનુ મદદગાર. ૩

ધરમ કરી ધરમી બને, કહે છે એ નશીબદાર,
ન વળે કોઈથી રતી જો, તુ નાં હોએ મદદગાર. ૪

આ પૃથવીના ચક્રમાં, જે કોઈ ફશી પડીઆ,
હાય હાય કરી તુજને, કહે તું છે મદદગાર. ૫

સંભાળી લે કીરતાર મુજને, આઇ જહાંન છે બુરો,
તારા વગર "રંગીનનો" નથી કોઇ મદદગાર. ૬

॥ ૫ ॥ ગજલ.

ગઇ એક બએક જો હવા પલટ. એ રાગ.

ના લગાવો દુનીયાથી દીલ તમો, એ તો
કાળની બાજીનો છે સમો;
એદનના પંછી છએ હયાં, રહા આજે કાલે
ઘેર ગયા. ૧

આયે ભગતીનો એક દરીઓ છે, જેમાં
લાખોએ ગોથા ખાધા છે;
આશાની હોડીમો એશીને, અધર વચમો ડો-
લા ખાતા ગયા. ૨

પ્રેમના તીરથમો પવીતર થઇ, પાક નામ
તે ધણીનું લઇ;
બીન જીભ્યાથી ગુણ ગાઇને, ભવજલ તરી
પેલે પાર ગયા. ૩

હીંદુ કહે મારી ઉતમ જાત, મુશલમાન કહે
હું સૌવથી પાક;
ત્યા પાક નાપાક કોઈ નથી, ખાલી બડાઈ
કરી ગયા, ૪

ખરૂ દીલ હોઇ તો તેપર થા ફીદા, જેના
મુલ્કમા છે આનંદ સદા;
નીત નામ તેનું લઇ કરી, ડુબેલા કાંઈ
એક તરી ગયા. ૫

શું મ્હાનત મુની જતી સતી, ક્યા ગયા
તેઓનો પતો નથી;
ચરણે શીશ રાખી "રંગીન" તુ, જામળી
જેમ રંગમો રંગ ગયા. ૬

॥ ૬ ॥ ગઝલ.

માંડ અથવા ઇશ આતસે ઉલફત—એ રાગ.

સતગુરૂ દયા વીના આ, વેરથ જાશે
જનમારો,
કોટી કોટી ઉપાય કરો, જો આ છુટે
જનમારો. ૧

અજબ છે લોકો જોઇને, હયાં ઘેલા
બને છે
જાણી બુજી ખાડામાં, પડાવે એ
જનમારો. ૨

બીજાને શીખામણુ દઇ, પોતે આંધળા
બને છે,
આવે હસવુ મુજને જોઇને, આ તારો
જનમારો. ૩

ડાયો ડાહાપણુ ભુલે, મુરખો પંડીત થવા
ચાહે,
કેહેવાડે ભલોભાઇ જો, આ ફરીઓ
જનમારો. ૪

તાજુબ છે કે કોઇની ત્યાં, ન ચાલે
ચતુરાઈ,
લાખો કરે તદબીર, જોઈ હસે
જનમારો. ૫

દયા કરે તે દીનાનાથ, જો થાઈ
મેહેરબાન,
પલ ભરમા સુફલ થાઇ, "રંગીન" તારો
જનમારો. ૬

॥ ૭ ॥ ગજલ.

સંભાલો તેગ અદ્દાકો જરા. એ રાગ.

ઓ સાહેબ અરજ મારી, તું જરા સાંભ-
ળ તો સહી;
જરા સાંભળ તો સહી હો, જરા સાંભળ
તો સહી. ૧

હું તો છું ગુલામ તારો, તુ તો છે મારો
માલેક;
મારી પલભરની બંદગી, જરા સાંભળ તો
સહી. ૨

નથી તારા વગર મારૂ, ભલા આ જગમા
કોઇ;
મારા જીવનો છે તું આધાર, જરા સાંભ-
ળ તો સહી. ૩

નથી તો બંદગી કીધી, નથી તો મે ટેક
ધરી;
ફક્ત વીશવાસે રહ્યો છુ, જરા સાંભળ તો
સહી. ૪

ચોડીશી વીનંતી મારી, ધણી કરી માન-
જે તુ;
માતર દરશનનો છું ભુખ્યો, જરા સાંભળ
તોં સહી. ૫

કર હવે રહમ નજર, નથી કાંઇ જોયતુ
બીજુ,
ઉમેદ ચરનથી છે હવે, જરા સાંભળ તો
સહી. ૬

જુબાનને તાકાદ નથી, કહી રીતે સમજા-
ઊ તુને;
સેવક "રંગીન"ની વીનતી, જરા સાંભળ
તો સહી. ૭

॥ ૮ ॥ બનજારા

(હુઇ સુબો નીકલ ગયા તારા—એ રાગ)

દે મુકી તારી ચતુરાઇ, સાહેબને ભજ
ઓ ભાઇ,
સાહેબને ભજ ઓ ભાઈ, સતગુરને ભજ
ઓ ભાઇ. ૧

ગાવાથી સાહેબ નથી મળતો, નથી વાટે
ધાટે ભમતો,
છે પરગટ તારી માંહી, સાહેબને ભજ
એ ભાઇ. ૨

તું કહેછે મ્હારૂં મ્હારૂં, ત્યાં નથી કોઇ
તારૂ,
એક તેજ છે તારો સાંઇ, સાહેબને ભજ
એ ભાઇ. ૩

છોડ મોહ લોભ ને માયા, કર નીરમળ
તારી કાયા,
આવી દરશન દેશે રાઇ, સાહેબને ભજ
એ ભાઇ. ૪

શું ગ્યાન કીધાથી વળાઉ, શું પંડીત
થયાથી ફળાઉ,
રહો સાહેબ નામ લવલાઈ, સાહેબને ભજ
એ ભાઇ. ૫

નેકીને કરો તમે પ્યારી, બદીને દેવો
વીસારી,
જાણો જગમાં એ તમે ચાહી, સાહેબને
ભજ એ ભાઇ. ૬

આ દુનીયા છે બહુ સંગીન, એથી બીતો ન
એ તું "રંગીન"
તેજ આવશે તારી સ્હાયે, સાહેબને ભજ
ઓ ભાઈ. ૭

॥ ૯॥ ગજલ.

ઐશકોમે તેરે કોહે ગમ અથવા
રૂહઅદનમો. એ રાગ.

પ્રીતમ તારા બીયેગમા, દીલ તો ફસ્યું
છે ધ્યાનમા,
હાય કરૂં અફશોશ મન, બળી રહ્યું છે
મારૂ તન. ૧
પુસ્તક પુરાનમાં જોઇ વળ્યો, પતો નહી
તુજનો મળ્યો,
રખડી રજડી જાહાનમો, દલગીર થાઉ છું
દીલમો. ૨
સરવે પીછાને નામથી, નથી ખબર રેહ-
ઠાનથી,
કોઈ કહે આશમાન ઉપર, કોઇ કહે હી-
રદા અંદર. ૩

અજબ થઈ જહાં સારી, બાહાના તારા
જોઇ કરી;
પ્રેમના દરીઆમો ગોથા ખાઈ, ના આ કે
પેલે પાર જવાઇ. ૪
હાલત મારી પર કર દયા, નથી કોઇને
મારી મયા;
સુફલ થાશે જનમ મારો, તારા વગર ન-
થી ચારો. ૫
કરગરી કહું છું તુને બસ, રહમ નજરથી
જો મને;
એટલુ સેવક "રંગીન" માંગે, હરદામો તુ-
જને નીત રાખે. ૬

॥ ૧૦ ॥ ગજલ

બનારસકી ગલીમે—એ રાગ.

એ સાહેબ હવે કર દયા, જીવ તડપે છે
મારો,
બસ રહમ નજર કર હવે, દેખાડ દીદાર
તારો. ૧

છોડી તને એ સાહેબ, શું હું ભટકતો
ફરીઓ,
શોખ દુનીઆનો કીધો, હુકમ ન માન્યો
તારો. ૨
કીધી છે બદી હર જગ્યા, થઓ છું
ગુનેહગાર,
કરૂછું તોબાહ દે હવે, મને આસરો
તારો. ૩
કોણ કસ્ટ મારા કાપસે, તારા વગર
સાહેબ,
શું કરૂં કોને જઇ કહું, આઇ બંદો છે
તારો. ૪
અગરચે ગુપતમા રહે છે, પણ જાહેર છે
માલેક,
દુનીયા બધી તલવલે, આશરો શોધે
તારો. ૫
તારી તારીફમો શું કહે, નાચીજ છે
" રંગીન "
નાચીજ હસે તોબી એ, સેવક છે
તારો. ૬

॥ ૧૧ ॥ દાદરો.

ફગનવા મોરા કરક સરક. એ રાગ.

દુનીયામાં ભાવે હરીને, તું ભજી લેરે,
ના આવશે એવો સમો, કાંઇ રમત તમો રમો. ૧

ના ગાયને ખુશી થારે, ખુશી કર તેનેરે;
જે છે બધાનો વાલી. ના રહે તેનાથી ખાલી. ૨

શું ગ્યાન કથીને રે, શું સાધુ બનીને રે;
ના હૈયડે હેત રાખી, ના સત્ય મુખથી ભાખી. ૩

તુ મુક ચતુરાઇ રે, તેને શોધ ભાઇ રે;
ભોળાને શંભુ મળે, આવ્યું વીઘન ટળે. ૪

કીધો છે તને મોટારે, કેમ થાય તેનાથી ખોટારે;
રક્ષણ તારૂં જે કરે, તેનાથી તુ તરે. ૫

શું "રંગીન" બકી રહયો રે, જોતરવાનોં તુ હોય રે
રાખ ધ્યાન તુ ચરણથી, ના બીતો તુ મરણથી.

॥૧૨॥ ગજલ.

ગાતી હું ઓર નાચ સદા કામહે. એ રાગ.

સુફલ જનમ પાઇને, કાંઈ અમથો ગુમાવો
કાંઈ અજબ હીમતને કરી, સાહેબને મનાવો. ૧

તુ કોણ છે કયાંથી આવ્યો, હેની તુ છાન કર;
પંર પંચ છોડી આંધરા તુ, તેનું ધ્યાન ધર. ૨

પ્રભુના ભજન વીના તમે, લખ ચોરાશી ફરશો:
જનમજનમ રખડી અંતે, માર ખાઇને મરશો. ૩

આજ ભગતી ભાવે કરી લેની, અવસર છે સારો:
આવ્યુ વધન હુરાડોને, જમરાયને મારો. ૪

જાણી બુજી સાહેબ ભુલ્યો, અવતાર બહુ ધરશો;
ભટકી ભમી અંતે તમે, કાળે મુખે ફરશો. ૫

માનવ દેહી મોઘોં જડયો, કાંઇ નેકી કરી લો;
દાસ "રગીન" કહે સરવે તજી સાહેબને
ભજી લો. ૬

॥ ૧૩ ॥ ગજલ

રાજા હું મૈ કોમકા—એ રાગ.

અરે હું બલીહારી તેહની, જે છે મારો ધણી,
ચૌદ લોક ત્યાગી કરી, જાવું હું પરણી. ૧

સુખ ના જોએ સંસારનુ, મને દુખ લાગે પ્યારૂ;
વાત કરો પ્રીતમ તણી, મને લાગે બહુ સારૂ. ૨

દુખી દેખી આ દેહને, રહે રાજી મારૂ મન;
પ્રીતમને સુમરવા, રહુંછું નીત મધન. ૩

રાત દીવસ રૂદીઆમો, આવે છે હેવા વીચાર;
બસ પ્રીતમા ધ્યાનમો, રહી રહુ નીરધાર. ૪

દીલ મારૂ બેહેકી રહ્યું, ક્યારે જોવું સાજન;
દુખ દરીઆમાં ડુબી મરૂ, વેહેલા આવો રાજન. ૫

રંગીન રાગ જતો રહ્યા, કહી રીતે હું ગુણુનામ;
દીદાર તારા જોવાને, "રંગીન" સોધે ઠામોઠામ. ૬

પદ ॥૧૩॥

પરદેસન જુગની લે ગઇ,—એ રાગ

સતનામ સુમરી લે નુગરા, કર પાકો ગરૂ
થા સુગરા—ટેક

ગરૂ વીના મારગ ના મળે, કર ગ્યાન
અખંડીત ભલે,
ના કાંય તારૂ ત્યાં વળેરે, સતનામ સુમરી
લે નુગરા. ૧

થયા ભણી ગણીને પુરા, અકલના થયા
બહુ સુરા,
વીના ગુરૂ થાસે બહુ ચુરારે, સતનામ
સુમરી લે નુગરા. ૨

હતા તેત્રીશ કોટી જે દેવતા, ગરૂના ચરણે
શીશ ધરતા,
ગરૂ ગરૂ સદા લવ લેતારે, સત નામ
સુમરી લે નુગરા. ૩

હતા રામ કૃષ્ણુ માંહા બળીઆ, તેઓ બી
ગુરૂ કરી ફલીઆં;
વીના ગુરૂથી દુખ નહી ટળીઆંરે, સતનામ
સુમરી લે નુગરા. ૪

જુવો શાસ્ત્ર પુરાણુ ભાગવતમાં, જેણે ગુરૂ
કીધા ચાર જુગમાં,
કાંઇ અમ્રીત ગુમાવે તુ સુજમારે, સતનામ
સુમરી લે નુગરા. ૫

કુલ જાહાનમો જો તુ ફરીને, "રંગીન"ની
નશીયત ધરીને,
કર ગરૂ પગે પડીનેરે, સતનામ સુમરી લે
નુગરા. ૬

॥૧૪॥ ગજલ.

સદકે મે તેરે જુલફો કે. એ રાગ.

તનમો અગન ઉઠી છે રે, તુ આવીને બુ-
જાવ;
અગર તુ ન આવી શકે તો, મુજને ત્યાં
બુલાવ. ૧

જે દીનથી તારી જુદાઇમો, હું પડીઓ છુ
સાહેબ;
દીન રાત નહી ચૈન રે, એક વાર તો
બોલાવ. ૨

બાગમો જાવુ તો દીસે મને, કાંટા હર
જગા;
ચરનના દરસ કરવાને, એક પલભી તો
બોલાવ. ૩

આ જુદાઇથી મારૂ હૈયું ચકચુર થઉ છે;
બનીઓ હવે બે પ્રાન, મને જોવા તો
બોલાવ. ૪

રખડી રડી કાહાં તલક, સહું આ રજો ગંમ
એકવાર ઐ દીલદાર, મને સમજાવા તો
બોલાવ. ૫

દીદાર તાર જોવાને, ખંતી રહો "રંગીન";
ગલી કુંચી સેરી શહેરો, જાહા હોએ તો
બોલાવ. ૬

॥ ૧૫ ॥ ગજલ.

લબસે લબ અથવા, આજ સામ મોહી. એ રાગ.

છોડીને પરપંચ કર, સાંઇથી તુ દોસતી
પ્રેમનો પીઆલો પી, ના કર હવે તુ મસતી. ૧

છુઠો છે શંસારને આ, જુઠી છે સરવે માયાં
ભાવે તું ભજી લે, તેહને કઠણુ છે આ બસતી. ૨

નાહેક કાંઇ જન્મ ગુમાવે, ઉતમ દેહી પાઇને;
ફરી ના આવે એ સમો, જો વખત ચાલી ધશતી. ૩

હણુાય ગયા તેઓ જેણે, ના કીધુ હરી ભજન;
પશતાવો આખરીએ થઓ, દુનીઆ રહી હશતી. ૪

મ્હોટા મ્હોટા હતા બળવંત, ના ચાયલુ તેનુ ત્યાં;
શીખામણુ મારી માની લે, કેમ વાત નથી ઠસતી. ૫

હરદમા હરીની તુ, ઐ ભાઇ બંદગી કરજે;
ખરચ તુને ના પડે, જે છે સરવેથી સસતી. ૬

લીલા તારી અજબ જોઇ,સાહેબ જાવુ બળહારી!
દાસ "રંગીન" મઘન થઇ ગાએ,પ્રેમ ભરીઆ
રસથી. ૭

॥ ૧૬ ॥ કહેરવા.

છોરી બામનકી અંગીઆકુ—એ રાગ.

વારી વારી જાવું, વારી વારી જાઊં;
સંત સભા જોઇ, હુંતો ખુશી થાવું.
ધન ભાગ્ય છે તેહનારે, જે કરશે સંત સેવા;
કાળ કષ્ટ સોવ દુર કરીને, ખાસે અમ્રત મેવા. ૧

હેત પ્રીતથી સંતનારે, ચરણુથી રાખ ચીત;
સાહેબ સંત દુજા નથી. જાણુ તુ એકજ રીત. ૨

સવમાતો પ્રીતમરે, પ્રીતમમા સવ કોઇ;
જો પ્રીતે પ્રીતમ મળ્યાતો. જાઇ તેમા સમાઇ. ૩

હેતે સંતને સેવરે, એ દેશ તારે લઇ જાઇ;
બાકી તો બધા લ્હાંરે, ત્યાં ન કોઇથી જવાઈ. ૪

બલહારી હું સંતનીરે, કર જોડી લાગુ પાઇ;
દયા કરો સંતો તમોને, આવજો મારી સહાઇ, ૫

કરી જોડી કરૂ વીનતીરે, સાંભલો દીન દયાલ;
દાસ "રંગીન" ઉપર હવે તમે રાખજો
માયા જોઇ. ૬

॥ ૧૭ ॥ ગજલ.

અરે ઓ પરી સબજ. એ રાગ.

અરે ઓ સાહેબ તુ છે સરવેનો તાજ;
તારા વગર નહી કાઇ સરતુ કાજ. ૧

જમીન આશમાન તુંએ પેદા કીધા;
આઇ ભગતો સારૂ દુખ શું શું લીધા. ૨

શું દેવ આદમ કે જતી ને સતી;
તારા વગર કોઇથી બને ન રતી. ૩

ધટે છે માન તુજને બેહદ અપાર;
ન જીભ્યાને તાકાત ન લાગે શુમાર. ૪

તારી બંદગી હમો કરીએ બધા;
મદદ તારી હોજો હમપે સદા. ૫

ગુન્હા હમારેથી થયા બેસુમાર.
તોબા હમો કરીએ છે તું હવે તાર. ૬

સદા રાખજો દયા હમ પે માલેક
દાસ "રંગીન" વીનવે તુજને યે ખાલેક. ૭

॥ ૧૮ ॥ ભજન.

એહી ભવ સાગર આઇ. એ રાગ.

તું ભજી લે દીન દયાળ, આઇ જુગ આ-
વીને. ટેક.

કાયા જુઠી છે માયા જુઠી, જુઠો જગ
પસારો;

સગા સંબંધી સરવે જુઠા, તે છે જુઠાથી
નીયારો. ૧

પલમા બદલે રંગ નવાને, રચના અજબ
અપાર,
કછુ ભરોસો જગનો નાહી, ચેત તુ મુંઢ
ગમાર. ૨

માલ ખજાનો ધન દોલત, આ જોબન
અને જુવાની,
નહી થયા કોઈના એ યારો, ઠગપનથી
જગ હાની. ૩

કઠણુ રસ્તો હયાંનો ભાઇ, બસ્તી અબજ
તરાની,
કોઇ કહે આ દોલત મારી, કોઈ કહે રે
ધનવાની. ૪

ન્યાય રહ્યો નાહી કળજુગમા, ધર્મનુ નામ
ડુબાવ્યુ,
સાચો તો ભુખે મરે ત્યાં, જુઠે નામ ક-
માવ્યુ. ૫

મોજમજાહ તુ તજરે ભાઈ, સાહેબ નામ
ગુણુગાઇ,
રાખ હીરદામા ધ્યાન તેનુ, તેજ ખરો છે
સાઇ. ६
દુખ સુખમાં તેજ સાહેબ સાચો, જળ થ-
ળનો જે વાલી,
હર પળ તેનુ શુમરણુ કરી લે, પાર ઉતા-
રે તને જાલી. ७
મનની ચીંતા દુર કરીને, નીત પલ ધ્યાન
ધરી લે,
દાસ "રંગીન" કહે તુ સાહેબને, હરદામા સુ-
મરી લે. ८

॥ १९ ॥ ગજલ

અંગ્રેજી રાગની.

સત્ય મુખથી ભાખો ભાઇ, સત્યની થાશે
સરસાઈ,
નકી માનજો સવ કોઇ, જુઠા બોલક
હરકોઇ,

એજ રસતે ચાલ જોઈ, ભજ સાહેબને
તું ધ્યાન ધરી. ૧

છોડ લોભ મોહને માયાને, નીરમળ કર
તારી કાયાને,

કર વીચાર તું પોતે જાતે, આવ્યો છે પણ
કાહા જાસે;

નહીતો ખાલી માર ખાસે, ભજ સાહેબને
તું ધ્યાન ધરી. ૨

આ સાધુ સંતને નમતો રહે, દુનીયાથી
ના તું બીતો રહે,

એમાજ તુને મુકતી મળસે, નહી તો જમ
રાજા ગળસે;

બાકી તો સરવે ઢળસે, ભજ સાહેબને તું
ધ્યાન ધરી. ૩

આ ખટપટ તારી રહેવા દે, ઝટપટથી તું
તૈયાર થા;

માથે ભમે છે મરણની જાલ, તેનો તું કર
કાઇ ખ્યાલ;
શું આંધરો થઇ બેઠો છે હાલ, ભજ સાહે
બને તું ધ્યાન ધરી. ૪

આ ઘરભબાસમો કોલ કરી, આવ્યો છે તું
હીમત ધરી,
તેનો તુ કાંઈ વીચાર કર, જમ રાજાના
મારથી ડર;
એ શીખામણ કાને ધર, ભજ સાહેબને તું
ધ્યાન ધરી. ૫

આ મોડે વેહેલે મારવાના, જે આવ્યા
તેતો જવાના,
ના આવશે તારી સાથે કાંઈ, જે હશે તેતો
રેહેસે આંહી;
શું વલે "રંગીન" તારી થાઇ, ભજ
સાહેબને તું ધ્યાન ધરી. ૬

॥ ૨૦ ॥ ભજન.

મેલો મોહન મારી માટલી. એ રાગ.

ગરૂ વીના શા ખપની, કીધી ઘણી ચતુરાઈ ટેક.

આવીને શું મેળવીઉ રે, લીધો ખોટનો વેપાર,
રસતો બતાવનાર ના મળે, કેમ ઉતરે ભવપાર. ૧

ભટ પડયો અવતારને રે, હરીની ખોળ ના કીધી,
ઓદર ભરવાના કાજમો, ઘણી ઉલટ લીધી. ૨

ઉચાં મંદીર ને માળીઆં રે, કીધા મોહોટા વેપાર,
નામ કમાવ્યુ અતી ઘણુ, હવે ડુબશો પેલે પાર. ૩

ગરૂ વીના અંધારૂ પડે રે, ચુલે ચઢે ચતુરાઇ,
આખરીએ પસતાવો થવાનો, કેહેશે કીધી મુરખાઇ. ૪

ભોમીયા વગર ભુલો પગેરે, જડે તેને નહી વાટ,
રખડી રડી અંતે તેઓ, કરે હાય દીન રાત ૫

વણીચુંટીને ગ્યાન મેળવ્યુ રે, થયા પંડીત હવે,
વ્યર્થ જાશે એક ગરૂ વીના, દાસ "રંગીન" કહે. ૬

॥ ૨૧ ॥ પદ.

નાથ કૈસે ગજ કે બંધ છુડાએ. એ રાગ.

અરે ભાઈ ગરૂને ભજી લે તરવા, ફોકટ
ફાંફા માંરે શું કરવા. ટેક.

આખો જનમ તો ધંધામો ધાયો, દુખમો
હરી ગુણ ગાઇ,
આગ લાગે ત્યારે કુવો ખોદાવે, એ અગની
કેમ બુઝાઇ. ૧

અંત સમે પસતાવો થવાનો, ભુલી ગઓ
તુજની ભાન,
આઇ દેહી મોંઘી જડી રે, કેમ ખાઈ બ-
ગાડયુ તે ધાન. ૨

ગરૂ વીના ગ્યાન ના મળેરે, ભુલ્યો શું ક-
રવા ભટકે,
વીના શુકાની નાવમા બેસે, તો વચમા ડો-
લા ખાઇ લટકે. ૩

ગરૂ વીના સતગુરૂ ના મળે રે, બુધી તારી
ગઇ ચરવા,
ફતરા હાથોમા ઝાલી કરીને, દરીયામો ચા-
લ્યો તું તરવા. ૪

જમ રાય આવી પુછશે રે, કહી વાટે તું
જાશે,
ગરૂ વીના અંધારૂ પડયુ ત્યાં, તો માર
અજબ તું ખાશે. ૫

તારણુ તારૂ જો જોએ તુજને, તો ગરૂ
વીના નાહી મળશે,
દાસ "રંગીન" કહે ગરૂ પ્રતાપે, લખ ચો-
રાસી ટળશે. ૬

।। ૨૨ ।। ભજન

છનકારી તારે ઓઢને—એ રાગ

ગુરૂ સંગ વીના, એ મુંઢ તારી શી વલે
થાસે—ટેક.

અરે બાપડા જીવ અભાગી, શીદ ફરે
ફુલ્યો;

મીથ્યા સુખમાં મોહી કરીને, નામ ધણીનું
ભુલ્યો રે. ૧

હરી હીરાને છોડી કરીને, કુડુ કર્મ કરી
લીધું;

અમ્રીત રસ ઢોલી દઇને, ઝેર હળાહલ
પીધુરે. ૨

ગરૂની સેવા મુકી દઈને, પાખંડને
સેવ્યો;

પથર માટે પારસ ખોઓ, મુંઢ નહી તુજ
જેવોરે. ૩

સો ગાડા શીખામણ દેવો, મુરખ મનસે
ધુર;

સાર વસ્તુ તો સમજે નાહી, અસારથી
ભરપુરરે. ૪

બુડયા તેને કોન બચાવે, આપે અવળા
ચાલે;

પોતે પોતાના હાથે કરીને, ફાંશી ગળામાં
ઘલેરે. ૫

કાલે કુટયા જમરે લુટયા, ચોરાશીમાં
પડીયા;
કહે "રંગીન" અજ્ઞાની એવા, ભીત સાથે
અથડીયારે. ૬

॥ ૨૩ ॥ ભજન.

હમકુ છાંડ ચલે બનમાધુ. એ રાગ.

ચેતી લે તુ અભાગી પ્રાણી, દન તો ર-
હીયાં છે થોડા રે. ટેક.
આઇ અવસર છે ચેતવાનો, ફરી ફરી ક્યાં
મળશે રે.
જોબન જાતા વાર ના લાગે, જરા આવી-
ને ઢળસેરે. ૧
મોજ મજાહ તે કીધી ઘણી, હવે ઘઢપણ
કાયા ધ્રુજેરે,
માયાની અંધારી નાખી, તેમા કાઇ નવ
સુજેરે. ૨

કમાયો તેતો સરવે રહ્યું ત્યાં, ગાંઠે ના મળે
કોડી રે,
ઠાલા હાથે ઠાલા જાવું, શાને મરો છો
દોડી રે. ૩

કહો ભાઇઓ એને શું કહીએ, મુરખ મન
નવ આણે રે,
દુર મતી આગળ કાંઇ ના શુજે, આપે
આપ વખાણે રે. ૪

ખોટામાંથી ખરૂ કરી લે, તે તુ બાંધને
તાણીરે,
સાધુ જનની સેવા સજીને, ભજી લે અ-
મ્રીત વાણીરે. ૫

એ શીખામણ માન્યા સરખી, માની લેજો
કોઈરે,
આવ્યા છો તો લાભ કમાવો, જાશો મુંડી
ખોઇરે. ૬

આખરીએ ખતા તમે ખાશો, કેમ કહ્યું
નથી કરતારે,
અન માટે આથડતા ફરો છો, પેટ પાપથી
ભરતા રે. ૭
જાણીને તેં બાંધ્યુ તાણી, જુઠી વાત વ-
ખાણી રે,
દાસ "રંગીન" કહે ખાડામાં તું, કેમ પ-
ડે છે જાણી રે. ૮

॥ ૨૪ ॥ પદ

આપને સાહજાદે આલમ—એ રાગ.

પ્રભુ નવ ભજીઆ નર દેહ ધરી,
આણી ખોટામાં પ્રતીત ઘણીરે. ૧
આઇ ધન જોબન સરવે કાચુ,
જમ લઈ જાસે કરડી ડાચુરે. ૨
સંસાર તણા સુખમાં મોહીઓ,
નીજ ધર્મ વીચારી નવ જોઓરે. ૩

નહી પુનને પાપની તુજને મતી,
નહી સ્વર્ગ નર્કની જાણે ગતીરે. ૪

હરીજન જોઈ હયડુ તારૂ ભડકે,
પરસ્ત્રી સંગમા નીત હરખેરે. ૫

તે અનેકવાર અવતાર ધરી,
લીધા પાપના કોઠાર હેતે ભરીરે. ૬

ચાર દીવસની ચાંદની જોઇ,
"રંગીન" કહે ના રહેતો મોહીરે. ૭

॥ ૨૫ ॥ ગજલ

મૈતો શાહાજાદેકુ ઢુંઢન—એ રાગ

મારા પીઉજીના કરાવો કોઈ દરસન,
દુનીયા તજુ કે સોધું માહા વન—ટેક

કેમ વીસારી મુકયા તમે પીઉ;
ભુલી ગયા મુજ દુરબળ મન. ૧

વેહેલા આવી સહાય થાવો તમે પીઉં,
મુજ અબળાની કરજો જતન, ૨

સુખ સ્વપ્ના જેવું સંસારનું પીઉ
માટે જાચુછું હું તમને સાજન. ૩

અવગુણ મુજમાં અતી ધણા પીઉ,
કાપી સંકટ વ્હારે આવો રાજન. ૪

કાંય ના કીધું મે આવી હ્યાં પીઉ,
ફતરા લીધા મેં છોડી રતન ૫

દાસ "રંગીન" તુજને વીનવે પીઉ,
દરસન આપી મુજને થાવો પરસન. ૬

॥ ૨૬ ॥ ભજન.

નાથ કૈસે ગજ કે, બંધ છોડાઓ. એ રાગ.

બંધી છોડ તુજમા છે આશ હમારી, આ
જહાંન લાગે હમને ભારી. ટેક.

ભવ સાગરથી તરવા આપો, પ્રેમની હોડી
તમારી,

કાળ કષ્ટ સોવ દુર કરીને, દેજો બુધી સુ
ધારી. ૧

ગ્યાન તમારૂ સઉને શીખાડો, ટાળો રીત
નઠારી,
ગુણ તમારા નીત ગવાડી, ધર્મના મારગ
પસારી. ૨

કસ્ટ દુનીઆના સ્હાતા નથી, ને ટાળો હ-
મારી નાચારી,
તુજ પ્રેમ પદ પામવા સારૂ, સંસારને લા-
ગે છે ભારી. ૩

તારા વગર સ્હાય કોણ હમારૂ, દુખ કોણ
લાખે નીવારી,
હાથ જોડી અરજ કરીએ તમોને, જઇએ
તુજપરથી વારી. ૪

મોહોટો તો તુ એક છે સાહેબ, બાકી બ-
ધા છે ભીખારી,
અપરમ પાર ખેળ ખેલીને, દુનીયા કેવી
સંવારી. ૫

દાસોના દુખ તમે ટાળજો, ના મેલતા હ-
મને વીશારી,
દાસ "રંગીન" કહે સાહેબ દયાથી, બીજુ
નથી લાભકારી. ૬

ગજલ.

મોહબત ગૈરસે મેરી છુડા દે. એ રાગ.

સમ્રથ તારી ખુદરત છે અપાર, નથી કાંઇ
લાગતો સુમાર,
શીફત જોઇ બનુ ઘેલો, જોઈ આ ઠાઠને
મેળો. ૧
જોઇ તશવીર હરએકની, હીમત આફરીન
જોઈ તેઓની,
જાવુ છુ અકલ હું ખોઇ, સાહેબ તારી ક-
ળા જોઇ. ૨
હતા અકલમો જે પુરા, થયા હીમતમા જે
શુરા,
અજલ આગળ થયા ચુરા, મલી મટીમા
ગયા પ્યારા. ૩

ગયા લાખો જાહામાથી, શું રાએ ને રંક
આજેજથી,
નમાવી સર જમરાઇને, બેઠા ભરાઈ કાહા
જઇને. ૪

કલમ અજબ તુએ મારી, નથી દેતી કો-
ઇને યારી,
કરે લાખો ગર તદબીર, હશે જોઇને તેને
તકદીર. ૫

શું રમત તું રમેછે યાર, નથી તારી ક-
ળાનો પાર,
બસ "રંગીન" તું જબાંને થામ, ના બન
હરગેજ તું બેફામ. ૬

॥ ૨૭ ॥ ગરબી

હો વાસલડી વેરન થઇ શીદ લાગી—એ રાગ

હો દીનદયાલ તારોરે મહીમા જુગતમાં ભારી,
પ્રભુ સાભલજો ભવસાગરથી લેજો હમને
ઉગારી.—ટેક

મારો જીવણ પ્રાણ સાહેબ સહી, જગમાંહી
જીવું જગદીશ કહી,
સારૂ લાગે તે વીન બીજુ કાંઇ નહી, હો
દીનદયાલ ૧

પ્રભુ નામ જપો દીન રાત મુખે, જે કાપે
સંકટ તારસે સુખે;
ના આવો ફરી તમે દુખે, હો દીન
દયાલ. ૨

નીરગુણસુ પુરણ પ્રીત કરી, સુમરો પુર
સને પ્રેમ ધરી;
પડવું ન પડે ભવ માંહી ફરી, હો દીન
દયાળ. ૩

સંસારમાં સાર છે નામ હરી, નર દેહ
વીના ન જપાય ફરી;
ભજ વાત રૂદેહમાં નીશચે ધરી, હો દીન
દયાળ. ૪

હરી વાત તણો રસપાન કરો, દુનીયાની
વાતોથી ના ડરો;
સુખેથી ભવસાગર તરો, હો દીન
દયાળ. ૫

દાસ "રંગીન"ની વીનતી મન આણો, પ્રભુ-
દાસના દાસનો દાસ જાણો;
છંવ નામથી તારા અનજાણો, હો દીન
દયાળ. ૬

॥ ૨૮ ॥ ગરબી.

સખી પડવેના પંથ એ–રાગ.

સખી આવો પ્રભુને સુમરીએ રે, કુડ કપટ
તજી સુખ સહીએ રે,
નીત નામ તેનુ આપણે લઇયે. સખી આજ
પ્રેમ ભાવે ગુણ ગાઇએ રે. ટેક.

સખી ખેલ તેનો છે અપારેરે, ના લાગે કો-
ઇનો સુમારેરે,
લીલા તેણે રચી બે શુમાર, સખી આજ,

સખી હેતે ભજી લો તેને રે, ત્રણ લોક ગુણ
ગાઈ જેને રે,
હાથ જોડી મનાવો હેને, સખી આજ. ૨

સખી દુખ સુખ મનમાં ના લાવો રે, એ
તો દેહીના દંડનો મેવો રે;
નીત નામ તેનુ તમે સેવો, સખી આજ. ૩

સખી બે રે દીવસનુ રેહેવુ રે. પછી વતન
આપણને છે જાવુ રે
કાંઇ વીચાર તેનો કરી લેવુ, સખી આજ. ૪

સખી કરી લેજો તેને રાજી રે, હરદમને હ-
રપલ જાચી રે,
દાસ "રંગીન" અરજ કરે સાચી. સખી આજ. ૫

॥ ૨૯ ॥ ગરબી.

જારે ગવાલન જુઠી તું આજ—એ રાગ

ભજીએ નીરગુણ નામનેરે, હમે ભજીએ
નીરગુણ નામને. ટેક

ત્રણ લોકથી રહેજે ન્યારો, અમર લોક
સ્વધામને. ૧

સદા આનંદ વરસે ત્યાં ભરપુર, પ્રેમ મધન
નીજ ધામને. ૨

ચંદ્ર સુરજ જાહા દીસ નહી રાતો, હેવા
અજબ એક ગામને. ૩

સદા મધન ભજનથી રહીએ, છોડી કપટ
બે કામને. ૪

અમ્રત રસતો ભરી ભરી પાઇ, રાખે
આનદી આરામને. ૫

દાસ "રંગીન" કહે ગરૂના ચરણે, ભજો
હરદમ સતનામને. ૬

બીજો ભાગ સમાપ્ત.

કબીર સ્તુતી

ભાગ ત્રીજો.

ચલાણા શબ્દ અને હોરી.

ચલાણા. સબદ ॥ ૧ ॥

બનજારા મેહેરમયાર આખર છોડ ચલા. ટેક.

જંતર હમારા જાંજરા સાધુ, ટુટ ગયા
સબતાર;
જંતર બીચારા ક્યા કરે હો, ગઓ બજાવન
હાર. ૧

મે બનજારા નામકા સાધુ, લેઉ લકડી
આ હાત;
ટાંડા વાકા નીકસ ગયા હો, નાએક રહે
ગઓ હાટ. ૨

લાદન વાલેકુ લાદ દીઓ સાધુ, હમહી
લાદન હાર;
કાગતમે કછુ બાકી નાહીહો, કછુ નહી લાગે
બાર. ૩

રૂપ નગરમે હાટ બનો હૈ, હીરા લાલ બીકાએ;
ચતુર ચતુર સવદા કરે હો, મુરખ ભટકત જાએ. ૪

રૂપ નગરકી કોટડી સાધુ, હીરા જડે હે કમાડ;
તાળા લાગે પ્રેમકા હો, કોઇ ખોલે સંત સુજાન. ૫

સેહેરમે સે તેજી છુટીઆ હો, કસબે પડીરે પોકાર;
દશ દરવાજા, બંધ હુંવાતો, નીકસ ચલો અસવાર. ૬

કહે કબીર સુનો કેસવા હો, તોરી ગત અગમ અપાર;
સંતન લાધ્યો નામ ધનીકો, બીખ લાધ્યો સંસાર. ૭

ચલાવા શબદ. ॥ ૨ ॥

સત ગરૂ પતીઆં પઠાએલ. દેખો એક ઘડી.
ઘડીઆ લગન લગાએલ, દેખો એક ઘડી. ટેક.
હંસા પતીઆ બીચાર લે, દે.—અબ ના રહું
સંસાર. દેખો. ૧
સબદકા ઘોડલા પલાનીઆ, દે.—મકરતાર લા-
ગી દોર. દેખો. ૨
ડોર ગરહી હંશા ચલે, દે.—કાલ રહે મુખ
મોર. દેખો. ૩
સહેજે સુરતી આગેભઇ, દે.—સહજે સુર ઉ-
જીઆર. દેખો. ૪
તેહી ઉજીઆર હંશા ચલે, દે.--જાઇ લોક દ-
રબાર. દેખો. ૫
અબીઘટ ઘાટ એગી ચડો, દે.—જાહા બેઠે
કાલ પછતાઇ. દેખો. ૬
ધ્રમરાઇ અસ બોલહી, દે.—ઠાડે હંસ મુશ-
કાઇ હો. દેખો. ૭

મોહે સતગરૂ દીન લખાઇ હે, દે.—માન સ-
રોવર નહાઇ હો. દેખો. ૮
જાહા જગમગ જોત ઉજીઆર હે, દે.—સુખ
સાગર અશનાન દેખો. ૯
ઇરછ બીરછ કે બાગમે, દે.—જાહા હંશ કરે
બીશરામ, દેખો. ૧૦
કામની કલશ સોહામની, દે.—તુમ હંશ પુ-
રસ ધરજાવ. દેખો ૧૧
કહે કબીર ધર્મદાસસે, દે.—તુમ અજર અમર
ધર આવ. દેખો. ૧૨

શબ્દ ચલાવા ॥ ૩ ॥

ચલો હંસા ઘર આપને, રામઇયા રામા,
જ્યાં નહી હરે ન તુમાર હો, રામઇયા રામા. ટેક.
બહુત અપરાધી જ્યાં બસે, રામઇયા;
બહુત બસે બટ પાર હો, રામઇયા. ૧
પલ પલમે જમ ધા કરે, રામઇયા;
જ્યાં નહી જીવકો ઉબાર હો, રામઇયા. ૨

જુઠે સુખ કે કારને, રામઇયા,
હંસા રહો હે ભુલાઇ હો, રામઇયા. ૩

સત ગુર સાચી કહેત હૈ, રામઇયા,
માનત નાહીરે લબાર હો, રામઇયા. ૪

તન ધરી બાતજો હમ કહી, રામઇયા,
બહોત કહી સમુજાઇ હો, રામઇયા. ૫

શુરીનર સુની માને નહી, રામઇયા,
પડે કાળ સુખ જાઇ હો, રામઈયા. ૬

સત ગુર દીપક લેશીઆ, રામઇયા,
કોઇ ઘટ ભયો ઉજીઆરહો, રામઇયા. ૭

ઉનહી પુરસ કે સંગમે, રામઇયા,
હંશા ઉતર ગએ પાર હો, રામઇયા. ૮

તાહીમે અગર પીયાન હૈ, રામઇયા,
અગર પીવન ઘર જાઇ હો, રામઇયા. ૯

કહે કબીર ધર્મદાસસો, રામઇયા.,
અગર સબદ હૈ ન્યાર હો, રામઇયા. ૧૦

શબ્દ ચલાવા ॥ ૪ ॥

મોહે પુરસ બીદેહી દીઓરે લીખાએ.
જાહો બાબુલ અપને ઘરા. ટેક.

પહેલે બાબુલ મોરી મંગની કીના,
શેત પાન તબહી લીખ દીના. ૧

સાત દીવસ કો લગન ધરાએ,
તબ બાબુલ મોરી બીહા રચાએ. ૨

સાત દીવસ ઓહીં બીત ગએઉ,
તબ હંસાકી ડોરી આયેઉ. ૩

પાચ કંડીહાર માલ બીનંતી કીના,
એહી જીવ ધર્મદાસકો દીનાં ૪

કહે કબીર સુનો ધર્મદાસા,
એહી જીવ આગે તુમરે પાસા, ૫

શબ્દ ચલાવાનો. ॥ ૫ ॥

ચલો હંસા સત લોક હમારે, છાંડો એહી
સંસારાહો,

એહી સંસારમે કાળ હે રાજા, કરમકી જા-
ળ પસારા હો. ટેક.

ચૌદા ખંડ જાકે મુખમે બસત હે, સબકા ક-
રત આહારા હો,
જારી બારી કોઅલા કર ડારે, ફીર ફીર દેવે
અવતારા હો. ૧

સત સ્વરૂપી જાહાં શબદ ફુલત હૈ, સબકા
કરત બીહીરા હો,
કોટીક ચંદ્ર સુરજ છુપ જાઇએ, એક રોમ
ઉજીઆરા હો. ૨

બ્રમા બીસનુ મહેશર છળીઆ, ઓર કોન
બીચારા હો,
શુરીનર મુની છલબલકે મારે, લે ચોરાસી
મો ડારા હો. ૩

નવે મુકામી દશવે દુવારી, જાહા હૈ પુરશ હ-
મારા હો.
તાકા રૂપ કાહા લગ બરનો, અનંત ભાન
ઉજીઆરા હો. ૪

અગ્ર બાસ જાહા અમી ઝરત હૈ, બરસત
અમ્રીત ધારા હો,

કહે કબીર સુનો ભાઈ સાધુ, સતપુરષ દ-
રબારા હો. ૫

શબ્દ ચલાવા ॥ ૭ ॥

જાવેગા હમ જાની જીયરા જાઇગો હમજા-
ની. ટેક.

પાંચ તત્વકા બના પીંજરા, તામે બસ્ત બી-
રાની.

આવેગી કોઇ લોભ લહરીઆ, ડુબોગે બીન
પાની. ૧

રાજ કરંતે રાજા જૈહોં રૂપ ધરંતી રાની,
બેદ પડંતે પંડીત જૈ હો, ઓર જૈ હો
અભેગાની. ૨

દશા જીવો બીશા જીવો, જીવો કોટ પચાશા,
અરબ ખરબ બોહો તેરા જીવો, અંત મરન
કી આશા.

ચંદાબી જંયહે. સુરજાબી જંયહે, જંયહે
પવના પાની,

મળ્યા ગીર ભવસાગર જંયહે, ચેતી લે હો
નર નારી. ૪

પાચ સખી મીલ ચલે બજારે, એકસે એક
શાની,
ઉઠ ગએ હાટ સૌદા નહી પાયે, ફીર પાછે પછ-
તાની. ૫
એક બૈર બૈકુંઠબી જંયહેં, મીટ જાએ શ-
અદાની,
કહે કબીર સતનામના જંયહે, જીનકી મ-
તીરે ઠૈરાંની. ૬

શબ્દ ચલાવા ॥ ૭ ॥

પકડ આંમકી ડાર, ડગર બીસ કીંઉ ખડી
ચલા જારે મુરખ ગવાંર, તુજે મેરી કયા
પડી. ટેક.

પીયાં ચલે પરદેશ, સભી સુખ લે ચલે,
મોરી છતીયાં બજર કીંવાડ, જંજીરા દે
ચલે ૧

એક ઘર આનંદ બધાઈ, એક ઘર પેખના,
મેરા પીંયા બીના નાહી સોહાઇ, મુજે હોય
દુખ ઘના. ૨

દોઇ દોઇ ધાધર સીર, ઝુમક કર પાંવ ધ-
રૂં ॥
એ તો કાગા ગયોરે બીટાર, દઇયે મૈં કયા
કરૂં ૩

કાગારે બટપાર, તેરા મૈને કયારે કીયા
મે તો જાત હતી પીયા સાથ, બીછોડા તેને
કીયા. ૪

સરોવરીયા કે પાર, ઉડે દોઉ પંખીયા,
મૈં તો બેઠી નીહારૂ પંથ, દુખે મોરી અંખીયા. ૫

દોનો દીપક જરાઇ, મહેલમે સોવંતી,
મોરે પીયાં બીન સુની સેજ, નૈન ભર રોવંતી. ૬

ફુલન સેજ બીછાઇ, ઉપર ધરી આરશી,
મોરે પીયાં ચેતુર સુજાન, લીખે મોરી પારસી. ૭

કહે કબીર સમુજાઇ, સમજ મન ભાવના.
મોરે હંસ ચલે સતલોક બહોર નહી આવના. ૮

ચલાવા સબદ ॥ ૮ ॥

કરોરે મના ઓહી દીનકી તદબીર. ટેક.
જદ જમરાજા ઘેર લીઓ, તબ નેકના ધરે
ધીર,

મારૂ મારૂ સોટા પ્રાન નીકાળે, નૈનો મે ભર આયે નીર. ૧

આગે આગે અગમ પંથ હે, નદીઆ હૈ ધંભીર,
પાપ પુન તો હોત સવેરે, ખેવટ ગરૂ કબીર. ૨

ઘરકી સ્ત્રી બહુ ચંતરંગી, માતપીતા સુખ દીન.

માલ ખજાના ધરા રહેગાં, સંગ ના આવે શરીર. ૩

બાંધ ગઠડીઆ ડાલ દીઓ, તબ વ્યાકુલ ભઓ શરીર,

કહે કબીર સુનો ભાઇ સાધો, અબ ના કરો તકશીર. ૪

ચલાવા શબ્દ ॥ ૯ ॥

દીવાને બંદે કોન તેરા સાથી. ટેક.
જૈસે ઓશકે મોતી બંદે, તીન કાયા જાતી,

દીના ચાર સાહેબકુ ભજલે, કયાં બાધેગા ગાંઠી. ૧

ભાઇબંદ સબ હીલ મીલ બૈઠે, ઔર બૈઠે
નાતી,
બખત પડે કોઇ કામ ના આવે, સમજત
ફાટે છાતી. ૨
જમરાજાને પીયાદા ભેજે, આન રૂખે છાતી,
ઘટસે મનવા બાહર નીકશા, તન હો ગએ
માટી. ૩
ખાઅલે પીલે ખરચ લે બંદે, એ બાતા
અછી,
કહે કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, સત ગુરુ કહે
સાચી. ૪

ચલાવા શબ્દ ॥ ૧૦ ॥

હંશા ચલે પુરા ને ઘર ભાઈ, જાકો કાલ
ગંમ નાહી પાઇ. ટેક.
ગીયાન ધ્યાન દોનો લીનો બરાબર, ઉતરે
અદલ સીપાઇ,
આડી ઢાળ કરે સુમરનકી, જમકી ચોટ ચુ-
કાઇ. ૧

કયા કોટ પકા દરવાજા, ચૌદીશ ફીરે દુ-
હાઇ,
પકડ લીનો નામ સતગુરૂ કો, ફીર ગઇ ના-
મ દુહાઈ, ૨
અજબી અજબ નગારા બાજે, ગેબી હોત
અવાજા,
મન હાથી આન ઝુકાવે, દુબીધ્યા લેત લ-
ડાઈ. ૩
દયા સતગુરૂકી જબ પાવે હંસા, બચનહી
બસ્ત લીખાવે,
અનભે પદ પ્રેમ ગુન ગાવે, કાલ રહે મુર-
ઝાઇ. ૪
કહે કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, શબદ ગ્રહો બી-
સવાસા.
છાપ પાન પરવાના પાવે, કાળ કબ્હુ ના
ખાઇ. ૫

ચલાળા શબ્દ ॥ ૧૧ ॥

કોઈ લીયોંરે પીઆજી કો નામ હો, મે બન-
જારી નામકી. ટેક

સુખ સાગરમે ઘરજો હમારા, ત્રીકુંટી હમા-
રી દુકાન,
સંત સાધ શોદા કરે. મેરી લાગી બસ્ત
બીકાન હો. ૧

તન જો હમારી ટીપરી, મન જો હમારા
શેર,
સુરત હમારી ડાંડીઆ, તામે કછુ નાહી ફેર
હો. ૨

લોભ લહર નદીઆ બહે, લખ ચૌરાશી
ધાર,
બીન ગરૂ નુગરા બહે ગએ, કોઇ સંત ઉતર
ગએ પાર હો. ૩

કહે કબીર સુન સાધુ જન, મેરી ગત અગ-
મ અપાર.
સંતન લાધો નામ ધનીકો, બીખ લાધો સં-
સાર હો. ૪

ચલાવા શબ્દ ॥ ૧૨ ॥

સાધો મત કોઇ કરો અભેમાન હો, ખલક
સમાની ખાકમે. ટેક.

બહોતેક તોડે પાતીયાંહો, બહોતેક દેવ મના-
ઇ હો.
વા દેવ તેરે કામ નહી આવે, જબ બાહેં
પકડ જંમજાઇ હો. ૧

માટી કેરા પુતરા હો, રચે બનાય બનાયે,
બીનસત વારના લાગહીહો, કાગદ જીવ ગલ
જાઇ હો. ૨

જૈસે ઓશકા મોતીયા હો, ઐસા જગ શં-
સાર હો,
ઝલકત દીસે દુરસે હો, એતો પવન લગે ઝડ
જાઇ હો. ૩

માત પીતા સુત બંદવા હો, ઓર કુલહની
નાર હો.
એ સબ હીલ મીલ બીછુડે હો, એ તો
સંગત હે દીન ચાર હો. ૪

કહે કબીર સુન કેશવા હો, સાહેબ અગમ
અપાર હો,
સંતન લાધો નામ ધનીકો, બીખ લાધો
સંસાર હો. ૫

ચલાવા શબ્દ ॥ ૧૩ ॥

તુમ નીરમલ હોય ઘર આવહો, હંસા દુરમત છોડદે.—ટેક.

દુધહી શે દધ હોત હૈ, દધ મથ માખન હોઇ હો,
માખન સો ઘ્રત હોત હૈ હો, બહોર ન છાંછ સમાઇ હો. ૧

ઉખહી સુ ગુડ હોત હૈ હો, ગુડ સુ ખાંડ જો હોય હો,
સત ગુર મીલે મીસરી ભઇ હો, બોહોરી ન ઉખ સમાય હો. ૨

ખાંડજો બીખરી રેતમે હો, હસ્તી ચુગે નહી જાય હો,
જાત બરન કુલ મેટકે હો, ચેટી હોય ચુન ખાય હો. ૩

દાગજો લાગા લીલકા હો, નોમન સાબુ ધોએ હો,
કોટ જતન પરમોધીએ હો, કાગા હંશ ના હોએ હો. ૪

કહે કબીર સુન કેશવા હો, અબીગત અગમ
અપાંર હો,
બાપ બીનોરા હોય રહા હૈ, પુત ભઓ ન-
વતાર હો. ૫

ચલાવા શબ્દ ॥ ૧૪ ॥

મેરી અરજી દીન દયાળ હો, અબકી બેર
ઉબારીએ. ટેક.

આઇ હતી વા દેશસે હો, ભઇ પરદેશન
નાર હો,
વો મારગ મોહે ભુલીયા હો, જાસો બીસર
ગઇ નીજ નામ હો. ૧

જુગન જુગન ભરમત ફીરૂ હો, જમકે હાત
બીકાય હો,
કરજોડી બીનતી કરૂ હો, મીલ કર બીછો-
રા ના હોવ હો. ૨

બીખમ નદી બીકરાલ હૈ હો, મોહ ટકરીઆ
ધાર હો,
મોહ મગર વાકે ઘાટમે હો, જીન ખાએ
સુરી નર ઝાર હો. ૩

૨૭૬ જહાઝ કબીરકા હો, સતગુર ખેવન
હાર હો,
કોઈ કોઇ હંસા ઉબરે હો, પલમે લેહું છો·
ડાય હો. ૪

ચલાવા શબ્દ ॥ ૧૫ ॥

તુમ દેખો જમકા જાલ હો, ગ્યાન રતન કી
આંખીઆ. ટેક.

જમકા ફંદા કાટો હંશા, જગ તજી હોય ર-
હો ન્યારહો,
સત ગુર દરશન દેહુ સાધો, તુમ ઉતરો ભ·
વજલ પાર હો. ૧

જો તુમ હંશા નીરગુન ચાહેહો, તો સર·
ગુન કરો બીચાર હો,
નીરગુન સરગુન છોડ કે હો, તુમ દોઉ તજી
હોય રહો ન્યાર હો. ૨

અસ્ટ કવલ દલ ખોજો હંશા, ભવર ગુફા કે
ઘાટ હો,
સહેસદલ તાંહા કવલ હે હો, ઉતરી દીશા
કે ઘાટ હો. ૩

નૌ ખંડ તુમ હેત લગાવો હંસા, શબ્દ સુ-
રત આધાર હો,

કહૈ કબીર સુનો હો સંતો, તુમ ઉતરો ભ-
વજલ પાર હો. ૪

ચલાવા શબ્દ ॥ ૧૬ ॥

અંગમપુરી કો ધ્યાન, ખબર સત ગુર કરી,
લીજો સુરત સંભાર, સુમત મન ઉર ધરી. ટેક.

સુરત નીરત લવ લાય, અગમકો ગંમ કરો,
હોત શબ્દ ઝનકાર, છીમા શુન ચીત ધરો. ૧

સત શુક્રત સંગ લાયે, અછરકો છર કરો,
હોત શબ્દ ઝનકાર, અલખ તહાં લખ પરો. ૨

અલખ લખો એહી ઠોર, ડોર આગે ધરો,
ઝગર મગર વા દેશ, જાહા હંશ કીરલા કરો. ૩

સત ગુર ડોર લગાયે, પુકારે જીવ કો,
હંશ શરૂપ સંવાર, મીલો નીજ પીવ કો. ૪

ધર્મની મંગલ ગાવે, કબીર ગુર પાસ હૈ,
નહી આવે નહી જાય, અમર ઘર બાસ હૈ. ૫

ચલાવા શબ્દ ॥ ૧૭ ॥

તીન લોક જંમ ફંદ લગાયે, મુડે દશો દ·
વારા હો,
ચઉદે કાલ બડા પરચંડા, ધર્મરાય સરદારા
હો. ટેક.
જુગત કોન કહી હો ગુશાંઇ, કાલ નીકટ
નહી આઇ હો,
ધર્મરાય કે શીરપર ચઢ કે, હંશા ઘરકુ જા·
ઇ હો. ૧
પરથમ સત ગુરકે ચર્ન રજ લીજે, અપને
શીસ ચઢાઇ હો,
મુળ સ્વદ પુરશ મુખ બાની, જબ નીજ દ-
રતક પાઇ હો. ૨
સત સંગત સત ભક્તી લો લાવૈ, કાળ ની-
કટ નહી આઇ હો,
જમરાય જલ ભએ આધીના, આપન શી·
શ નવાઇ હો. ૩

મુળ શબ્દ ગ્રહો નીજ ડોરી, હંશા ઘરકુ
જાઇ હો,
એહી જુગતી સુનો હો સુજાના, ગુરૂ કે ચરન
ચીત દેઇ હો. ૪
કહે કબીર સુનો ધર્મદાસા, જનમ સુફલ કર
લેહી હો,
અંશ બંશકા બીડા પાવે, તબ નીજ ઘરકો
જાઇ હો. ૫

ચલાવા શબ્દ ॥ ૧૮ ॥

દેખ માયાકો રૂપ, તીમીર આગે ફીરે,
ભગ્વી ગઇ બડ દુર, ચીન્હ નાહી પરે. ટેક.

જુનરી ડાર રસ હોય, તો યા ગુડ ના પરે,
કોટીક પુન કરાય, તો યા જીવ ના તરે. ૧
ઉખહી શે ગુડ હોય, ભગ્ત સે કર્મ કટે,
જમ ઘર બધના હોય, કાલ કાગદ ફટે. ૨

તજ કામીન કો સંગ, મોહ સત ગુરશે કરો,
છાંડો માન ગુમાન, તો આવા ગવન તજો. ૩

કહે કબીર ટક સાર, બહોર નહી આવહી,
જાત બરન કુલ ખોય, અમર ઘર પાવહી. ૪

ચલાવા સબદ ॥ ૧૯ ॥

પીહર રહી ભુલાય, ઘને દીન બાપકે,
કર સતગુરકો સંગ, ચલી ઘર આપકે. ટેક.

માત પીતા સુત બીર, તજો પરીવારકુ,
ઉભા મેલા લોક, ચલી ભવપારકુ. ૧
મામા ઓર મોશાલ, ભુવા દશ બેનરી,
તજ સખીઅનકો સંગ, સનમુખ હો ખરી. ૨
બોહોર ના મીલના હોયે, પીહર કે લોકસે,
સખી ચલી હે અપને દેસ, પુરબલે જોગસે. ૩
લાઘે અવઘટ ઘાટ, કંવલ દલ છેદીયા;
ભવર ગુંફાકે ઘાટ, નીરંજન ભેટીયા. ૪
ચઢી કલસપર જાએ, અગમ ઘર ગમકીયા,
નીરાકાર નીરલેપ, પીઆના તાહી દીયા. ૫
અગમ મેહેલમે જાઇ, મીલી હૈ પીંવસે;
ભઇ હે બ્રહ્મ સ્વરૂપ, પરહરી જીવશે. ૬
અઘર પીયાંકો સ્થાન, પુરશ એક સાર હે;
સતગર સાહેબ કબીર, સોઇ ભરથાર હે. ૭

ચલાવા શબ્દ ॥ ૨૦ ॥

તન મન સુ બાજી લાએ હો, ચલ્લો સખા
ચોપટ ખેલીએ. ટેક.
ચાર ગલી ઘર એક હૈ હો, ચાર બરન એક
સાર હો;
પાસા ડારયો પ્રેમકા હો કોઇ જીત ચલે સો-
હી ન્યાર હો. ૧
ચોપટ માડી પીવસે હો, બાજી લગાએ જી-
વ હો;
જો મૈ હારતો પીવકી હો, જો જીતુ મોર
પીવ હો, ૨
ચોપટ માડી સુન્ય મે હો, ખેલે દીન ઓર
રાત હો;
ચલે હંસા ઘર આપને હો, જાહા તેરી
ઉતપાત હો. ૩
પોમે બાજી અડ રહી હો, પડા અઠારે દા-
વ હો;
સાર ગમાઇ હાથસે હો, સીર ઉપર ખાયો
ઘાવ હો. ૪

ચોરાશી ઘર ફેર કે હો, પોમે અટકી આ-
એ હો;
જો અબકે પાના પડે હો. તો ફીર ચોરા-
સી જાએ હો. ૫

લોક લાજ કુલ મેટકે હો, પાઇ ભકુતી આ-
સ ટુટ હો;
કહે કબીર આ નામ સુ હો. તેરો કોઇ ના
પકડે ખુટ હો. ૬

ચલાવા શબ્દ ।। ૨૧ ।।

અબના રહુ મીટીઆકે મહલમે. ટેક.
કટ લાવો બાંસ બના લાવો ટાટી;
ના જાનુ સાહેબ મેરી કહા પડે માટી. ૧

જો શીર બાંધે મલ મલ પાગા;
સો શીર ટોંચ સવારત કાગા. ૨

જો સીર ડારે તેલ ફુલેરા,
સો શીર દીઆ હૈ, જંગલ બીચ ડેરા. ૩

જો મુખ ખાવે પાન મીઠાઇ;
સો મુખ દેખત ખાખ સમાઇ. ૪

મટીઆ ચુન સુન મહેલ બનાઇ;
કહે કબીર કાયા ચલી હે અકેલી. ૫

॥ ૧ ॥ હોરી.

હોરી ખેલન આયે, એસે નામ ઉજાગર.
ટેક.

કાશીમે ગુરૂ પ્રઘટ ભએ હે, તુરાં કે ઘર
આયે,
રામાનંદ કે શીખ કહાંયે, નીરગુન પંથ
ચલાએ. એસે. ૧

શાહા સીકંદર પરચા લીના, કરામત કર
દીખલાએ,
કાશી તજ સાહેબ મગહર આયે, દોનો
દીન ચેતાએ. એસે. ૨

એક સમે પરપંચ જો કીન્હો, બારદ આ-
ન લદાએ,
સબહી લુટાએ કછુ હુ ન રાખા, દીના સંત
જમાઇ. એ... ૩

ઉદમ કર એચ લે આવે, તાહીમે સબકો
દેવે,
લાખ ટકા કોઈ આન ચડાવે, તાકુ કબ-
હુ ના લેવે. એસૈ. ૪
ખટ દરસન મીલ બાદકુ આયે, ગ્યાની પં-
ડીત સંગ લાએ,
કથે નીરગુન નીજ નામ અભે પદ, જીત
કાહુ નાહી પાએ. ૫
જલમે બોરે અગનમે ડારે, બીનસત નાહી
શરીરા,
હસ્તી આગે બાદ ડાર દીઓ હે, નીરભે
સત કબીરા. ૬

॥ ૨ ॥ હોરી.

માયા મધમાતી, ખેલે રંગ હોરી. ટેક.
જબ સતગુરને બાહી ગરહી, માયા બ્રમ્હ
લીખોરી,
નામ નામુ અમ્રીત હોએ લાગી, દુધધા દુર
ધરોરી. ૧

સુરત સોહાગન રંગસે ભરી હે, ગ્યાન ગુ-
લાલ લીઓરી,
પ્રીત પીછોડી રંગસે ભરીહે, પીયા સંગ ફાગ
મચોરી. ૨
નીતહી ફાગમે ખેલુ પીયા સંગ, મનમે ઉ-
મંગ ધરોરી.
ફગવા લેવગી જાનેન દેવગી, અબકી ગાંઠ
પરોરી. ૩
તન પીચકારી રંગ પ્રેમદા, મનહી શે ભરી
ભરી મારી,
સાહેબ કબીર ઐસે ગુરૂ સમરથ, તોરે ચર-
નો લાગ રહોરી. ૪

॥ ૩ ॥ હોરી.

મોરે પીયાં બાલમ પરદેસવા, હોરી કોન
સંગ ખેલુ—ટેક
ફાગુન આયો સંબ રંગ લાઓ, મોરે
બનકે કેસવા;
રંગે કપડે પેરન લાગે, મેરો જીવ હોત
અંદેશવા. ૧

ભેંર ગએ તાલ તલયા સાગર, ઓલન
લાગે કાગા;
ઉમંગ નદીઆ નાવ ન ચાલે, કોસબીધ
ભેજુ સંદેસવા. ૨

જો જો ગએ સો બોહોર ના આવે, કેસે
હે ઓહી દેસવા
કહન સુનન મોહે અચરજ લાગે, મેરો
જીવ હોત અંદેસવા. ૩

બાલપન તો એસો બીતો, અબના બાધુ
કેસવા,
કહે કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, ગરહો સત
ઉપદેશવા. ૪

॥ ૪ ॥ હોરી

એસો હમારે ખેલે હોરી, જામે સતનામકી
ચોરી—ટેક.

જા કારણ ઘર તજકે નીકશી, લોક લાજ
કુળ છોડી,
અબીર ગુલાલ અગર કસ્તુરી, કીનપે ડારૂ
રંગ ધોરી, ૧

એકને ત્રીધ છાલા તન પેહેરી, એકને
ગોદડી ઝોળી,
બોહોત ભેખ ધરી સોંગ બનાયો, લોકનકુ
લાગો ઠગોરી. ૨
જગનાથ બદરી રામેશ્વર, દેસ દેસાંતર
દોડી,
પ્રથવી પ્રદછના સબ ભટકાએ, નાહક
ભટકી મરોરી. ૩
બેદ પુરાન ભાગવત ગીતા, ચારો બરન
ઢંઢોરી,
કહે કબીર સત સબ્દ બીના, તેરો ભ્રમના
જાવે બહોરી. ૪

।।૫।। હોરી.

નીત ફાગુનીઆ કે રાતી, કોઇ પીયાં કો
મીલાવો. ટેક.
સોહી સોહાગન જાકો પીયાં બ્રત હે, શો
સુંદર મન માની;

ખેલત ફાગુન અંગના મોરે, સતગુર મમ-
તી ઠાની. ૧

એકહી ખેલી ચલી ઘર અપને, એક લોક
ઉરઝાની,
એકહી નામ બીના દહકાની, હોએ રહો
એ ચેતાની. ૨

પીયાંકા રૂપ કાહા લગ બરનુ, મૈ પીયાં
રૂપ લોભાની,

સુરીનર મુની જાકો ધ્યાન ધરત હૈ, સો
સંતન મીલ જાની. ૩
તુમ જની જાનો એહી ફાંગ હૈ, એ કછુ
અકથ કાહાની;
કહે કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, મીટ ગઈ
આવા જાની. ૪

॥ ૬ ॥ હોરી.

કૈસી મજહા કરડારી, હોરીકા ખેલારી—
ટેક.
ભાર ભરમકી સારી ફાડી, માનકી કેસર
ડારી;

લોભ મોહકે કંગના ફોડે, પ્રેમ કે રંગમે
બોરી. ૧

ગ્યાન ગુલાલ ડાર નૈનનમે, સુજત નહી
જગ સારી;
ત્રીગુન આ બંધ અંગીઆ કે તોરે, શબ-
દ કો કુંકુમારી. ૨

નીત હમશે હોરી ખેલત હે, જાળ કંનક
સબ ટારી;
એક હી ભાવ બેલાસ કરત હે, કાહા પુ-
રૂશ કાહા નારી. ૩

પુરન મન અતી ભુવ ગએ હે, એહ ખેલ
દેખા ભારી;
સાહેબ કબીર પરખ રંગ રંગીઆ, મોહે
પરખી કર લીએ ન્યારી. ૪

॥ ૭ ॥ હોરી.

એસી હોરી ખેલો, જામે હુરમત લાજ ર-
હોરી. ટેક.

શીલ શીંગાર કરો મોરી સજની, ધીરજ
માંગ ભરોરી;

ગ્યાન ગુલાલ લગાવો એ તનમે, મમતાસે
ફેંટ ભરોરી. ૧

હોત ધુમાર નગર તેરે મે, અનહદ બૈન
બજોરી;
ગુરૂસે ફગવા માંગ સખીરી, હીરદે સંપ્રત
કરોરી. ૨

બેતી બનજ ગવ ઓર બછરા, ચેલા શી-
ખ કરોરી;
નાવ ભરી હે પાર કરન કો, કારી ધાર
પરોરી. ૩

સંસક્રીત ભાષા પડ લીના, ગ્યાની લોક
કહોરી;
લોભ મોહમે બહી ગઇ સજની, જમકે હા-
ત પરોરી. ૪

માન મનીકા મટકી સીરપર નાહક બોજ
મરોરી;
મટકી ફોડી મીલો સતગુરસે, તો સત ક-
બીર કહોરી. ૫

॥ ૮ ॥ હોરી.

જગમે દોઉ ખેલત હે હોરી, એકસે એ·
ક બરજોરી. ટેક.
શચીદાનદ રૂપ અખંડીત, વ્યાપક હે સબ
ઠોરી;
દોઉ નૈનમે પરખ પરો હે, તાકો કાજ
સરોરી. ૧

જોબન ભોર નૈન પરમારથ, ઠહર સકે ક-
હુ કોરી;
મદન પ્રચંડ ઉઠત ઝનકારે, માયા કરત
ચીત ચોરી, ૨

નીરગુન રૂપ અમાન અખંડીત, તામે ગુન
વીશરોરી;
માયા રૂપ અનંત કીઓ હે, સબમે આપ
ભરોરી. ૩

કારણ સૂક્ષમ તીનો દેહાં, ભગતી હોત ત્રી·
ન તોરી;
ધર્મદાસ પરખી ગુરૂ મુરત. તાહીકો કાજ
સરોરી ૪

હોરી ॥ ૯ ॥

પીયાં બીન હોરી કો ખેલે, બાવરી ભઇ
ડોલે. ટેક.

બાબુલ હમરે બ્યાહ રચ્યો હે, મે બાલક હું
ન્યાની.
સઇયાં હમરે પલના જુલત હે, હમહી
ઝુલાવન હારી. ૧

નૈયા બી ભુલે બારીઆ ભુલા, ભુલે પંડી-
ત ગ્યાની,
માત પીતા દોનો આપ ગરજ કો, હમરી
પ્રીત નાહી જાની. ૨

અનવ વહીસો સૈન કરત હે, વ્હાંહી મન
પછતાની,
ગવને કે મૌની ભહી હૈ, સમજી સમજી
મુશકાની. ૩

વોહ મુશકાની વોહ એસાની, રહી ટક દે-
ખ દોઈ નૈની;
કહે કબીર વોહ લખ ગઇ હે, સખી સ-
ખી કે સૈની. ૪

હોરી ॥ ૧૦ ॥

ફાગુનમે રીત મા?, હોરી ખેલ સેયાની.
ટેક.
એસો જનમ બહુર નહી પાવે, સખીરી
એહ પુરાની;
ફેર પાછે પછતાવો મોરી સજની, જો પ.
ડી હો નરખકી ખાની,
ફીરી જુગ જુગ ભટકાની. ૧

દયા ધરમકી કેસર ધોરી, પ્રચે પીયારી
તુ માની,
આતમ નારી કરત નીછાવર, તન મન
ધન લે લુટાની,
તબ પીયાંકે મન માની. ૨

બાજત તાલ મ્રીદંગ ઝાંજ ડફ, અનહદ
ધુની ધમશાની,
પાચ પચીશ સખી સંગ લીના, તો ધધન.
મે ધુમ મચાની,
ઉઠે સુર બાહર બાની ૩

ધ્વન ગલીમે છકે અબીનાશી, મધન ભએ
મુસકાની,
ભગતી દાન ગુરૂ ફગુવાદીના, તો ધધન
ગરજ મહઠાની,
મીટી ગઇ આવા જાની. ૪

એસા હોરી ખેલ સખીરી, લોક લાજ
બીસરાની,
સાહેબ કબીર મીલે મોહી સતગરૂ, તો
ધર્મદાસ બક્ષજાની,
ભઇ નીરભે પટરાની. ૫

હોરી ॥ ૧૧ ॥

રૈની ગવાઈ સોઇ, એહી સોચમે ભઇ
બાવરી.—ટેક
એહ તન મેરા સુરંગ ચુદ્દનીઆ, દીન દીન
મેલા હોઇ,
આબકી બાર પીયાં સો રંગ દેવો, તો
બહુરી મૈલી ના હોઇ. ૧

બાલાપન તો ખેલ ગુમાયા, તારૂન પન
રહે સોઇ,
એક ઘડી નીજ નામના લીના, સો મુકતી
કાહાસો હોઇ. ૨

ચોવા ચંદન અબીર અરગજા, કેસર ધરી
હે સમોઇ,
સુમત પીયાં સંગ હોરી મે ખેલુ, હોની
હોય સો હોઇ. ૩

કહે કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, એ પદ
હોરીના હોઇ,
જો એહી પદકા કરહો નીવેરા, તો આવા
ગવનના હોઇ.

હોરી ॥ ૧૨ ॥

પીયાં સંગ ખેલો મૈ હોરી. જાસે જરા
મરન તુટે દોરી. ટેક.
એ બખ રાજા કે દલકો લેકે, મોહ કામ
કુ હનોરી,

પાંચ પચીસનકો બસ કરી કે, સો તો ડા-
રો તોરી,
સખી સખી માની લે મોરી. ૧

મનકો રાજ અચલ થીર કરીકે, સુમતકી
ફાગ રચોરી,
કુમત અબીર ઉડાઈ કે ખેલો, સો કાઆ
નગર કી ખોરી,
છીમા ધરી લાવુ ડોરી. ૨

શીલ સંતોખકી કર પીચકારી, પ્રેમ કે
રંગમે ભરોરી,
લાજકા ઘુંઘટ ખોલ પીયાંસે, સુમતકી
ચોટ કરોરી,
ભલો તેરો દાવ લગોરી. ૩

અવસર ચુકે બહુરી પછતૈ હો, માન લેહો
મન બૌરી,
કાહે કબીર સુનો ભાઇ સાધો, પકડો દોઇ
કર જોડી,
ભલી એક ચતુરા ગોરી. ૪

હોરી ॥ ૧૩ ॥

કાયા નગર કોરે બસૈયાં, કીત ગયો હોરી કે
ખેલૈયાં, ટેક.
આગે આગે વાકી માતા જો રોવે, પાછે
પાછે વાકો ભઇયાં;
પલો પકડી વાકી રમીયા જો રોવે, છાંડ
ચલો સુખ સઇયાં. ૧

જો કહે હમ સંગ ચલેગે, અંત કાલ પ-
છતઇયાં,
જા તનમે ચંદન ચર્ચતથે, સો તન ધુર
ઉડઇયાં. ૨

હાથી ઘોડે બૈલ બહાનુ, બહુ તેક દરબ
જથઇયાં;
લોગ કુટમ સબ લુટન લાગે, હંશ એકેલો
જઇયાં. ૩

એહ જગ સબ હોરી ખેલન લાગે, કાહુના
ચેત કરઇયાં;
ગુરૂ કબીર કૃપા બીનુ પુરન, એ જગ સબ
દુખ દઇયાં. ૪

હોરી ॥ ૧૪ ॥

જગ હોરી હોય રહી હે ભારી, તુમ ખેલો
સંતો સંભારી. ટેક.
જડ ચેતન દોઉ રૂપ બનાએ, એક કનક દુ-
જે નારી,
પાંચ પચીસ લીએ સંગ અબલા, હશી હ-
શી મીલ ગાવે ગારી. ૧

દુર મતી ઢોળ લીએ કરમે ડંફા, હોબંડ
હોબંડ કી સારી,
ત્રી ગુન તાર તંબુરા બાજે, આશા ત્રીશ-
ના ગત ન્યારી. ૨

ચોવા ચંદન ઓર અરગજા, માયાકી ધા-
ધર ભારી,
ખટ દરશન પાખંડ છાંડ કે, પકરી કીએ
સબ બેગારી. ૩

કામ ક્રોધ દોઉ લીએ પીચકારી, છુટત હે
બારમ બારી,
જો કોઈ સનમુખ હોય કે ખેલે, તીનકો
છીટ લગે કરી. ૪

કુમતી ગુલાલ ડાર મુખ મીંડે, કામ ક·
જાજો ટરી મરી,
સુરીનર મુની સબ પીર અવલીઆ, ભીંજ
રહે સબ સંસારી. ૫

ચતુરા ફગવા દે દે છુટે, મુરખ કો લાગે
પ્યારી,
કહે કબીર સુનો હો સંતો, નીરગુન જ્ઞાન
ગલી ન્યારી. ૬

હોરી ॥ ૧૫ ॥

સતગુર સંગ રચી હૈ ધુમાર, હોરી હમ
ખેલેંગે—ટેક.
સાધ સંત મેરા ગુન ગાવે, પડી હૈ સબદકી
માર. ૧

ચુવા ચંદન અબીર અરગજા, પીચકારી-
નકી ધાર. ૨

ઉડત ગુલાલ લાલ ભએ બાદલ, પ્રેમકે છુ
ટત ફુવાર. ૩

કહે કબીર સુનો ભાઇ સાધો, ગુરગમ હો
હુશીયાર. ૪

હોરી ॥ ૧૬ ॥

મેરે સતગુર દીન દયાલ, પ્રીતમ આઇયા.—ટેક
છંદી છોડ મુકત કે દાતા, પ્રેમ સનેહી નામ. ૧

સાધ સંતસો અતીહે બીલાશા, સબ બીધ
પુરન કામ. ૨

જેસે ચાત્રક સ્વાંત બુંધકો, રટત હૈ આઠો
જામ. ૩

જીનકી સુરત લગી સતગુરસો, બીસરે સુખ
ગ્રહે ધામ. ૪

ચરનકવલ સતગુરકે સેવો, મન ચીત દે
અનુરાગ. ૫

કહે કબીર ઐસી હોરી ખેલો, જાકે પુરણ
ભાગ. ૬

હોરી ॥ ૧૭ ॥

હોરી ખેલે સંત સુજાન, આતમરામસે—ટેક.
જોગી ખેલે જોગ જુગતસે, દુનીયા ભુત
મસાન. ૧

કામીન કે સંગ કામી ખેલે, લોભી ખેલે
હે દામ. ૨

પતીવ્રતા આપને પતી સંગ ખેલે, બેસવા
ખેલે હરામ. ૩

સાહેબ કબીર સંતન સંગ ખેલે, કાંમ નહી
ધન ધાગ. ૪

હોરી ॥ ૧૮ ॥

હો હોરી કા સંગ ખેલુ, હો બાલમ પરદે-
શવા. ટેક.
એ રૃત બસંતકી આયે લગી હૈ, ફુલન
લાગે ટેસવા,
કપડા રંગીલા પહીરન લાગે, બ્રેહેન ડારે
આંશુવા. ૧

ભર ગઇ તાલ તલઇયા સાગર, બોલન લા-
ગે દેશવા;
ઉમંગી નદીયા નાવ નાહી બેડા, કહિ સંગ
લીખો સંદેશવા. ૨

જોરે ગઓ શો બહુરીન આયે, કૈસો હૈ
વા દેશવા,

આવત જાત લખે નહી કોઇ, મેરે મન
બહુત અંદેશવા. ૩
બાલાપન તો ઐશે હી બીતે, અબ નાહી
રહુ કેશવા,
કહે કબીર સુનો ભાઈ સાધુ, ગ્રહો સત ગુ-
રકે ઉપદેશવા. ૪

અસ્ટક ॥ ૧૦ ॥

નમો આદી બ્રહ્મં અનોપં અનામં, ભઇ આપ
ઇછા રચે સર્વ ધામં;
નગ્ન નાતી કોઉ કરે કૌન ખ્યાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કૃપાલં. ૧

નહી બેદ બ્રમ્હા નહી વપનુ ઇશં, નહી પંચ
તત્વં નહી તે અહીશં,
નહી જોતી રૂપં ન માયા કરાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કૃપાલં. ૨

નહી બેદ ભેદા ન સુરં પકાશં, નહી ચંદ્ર
તારા નહી કોઇ આશં;

ન તો સ્વર્ગ ભુલોક નાહી પતાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કૃપાલં. ૩

તાહા આપ ઈછા માહા સ્બ્દ ગાજં, બીદેહં
સ્વરૂપં સરૂપં બીરાજં;
ભયો સ્બ્દ તે લોક લોકં બીશાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કીપાલં. ૪

તાહા સચીદાનદ લોકં પ્રકાશં, સબે સર્વદા હંશ
કરતે બીલાશં,
તાહા આપતે આપ પ્રગટો સોકાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કીપાલં. ૫

ભયો તેજ રૂપં સબે વીસ્વ કંપ્યો, કબીરં
કબીરં સબે સ્રષ્ટ જંપ્યો,
સુની દીન બાની ભયે હૈ દયાલં, નમોહં ન-
મોહં કબીરં કૃપાલં. ૬

તબે નાથ નર રૂપ અવની સીધારે, પર કા
લકે ફેલ સોતે ઉબારે,
માહા દીન દાસં સો કરતે નીહાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કૃપાલં. ૭

કરે કૌંન તેરા પ્રશનસા શો બાની, થકે બી-
સ્તુ બ્રમાં મહશો ભવાની,
થકે શેસ ગનનાથ બાની રીશાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કૃપાલં. ૮

ન કાહુ કહું નાથ તુમે પાર પાયો, ન આદે
અગંમે નીગંમમે બતાયો,
તુહી નીરગુણું શરગુણું રૂપ જાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કૃપાલં. ૯

તુમ્હી કોટ કોટાન બ્રમાંડ કીને, તુમ્હી સ-
વેંકો સર્વદા સુખ દીને,
બસો સર્વમે સર્વ રૂપં દયાલં, નમોહં ન-
મોહં કબીરં કૃપાલં. ૧૦

જુદે સર્વ તે હોં મીલે સર્વ જીવં, બ્રમે જીવ
સર્વં લહે નાહી શીવં;
ભઈ જોર માયા, ગ્રસો ચીત હાલં, નમોહ
નમોહં કબીરં કૃપાલં. ૧૧

સર્વ સંત કારણ સો તોહીં બતાવે, એહી બેદ
બ્રમ્હાદી ખટ સાસ્ત્ર ગાવે;

જપે નામ તેરો ભજે સો ત્રીકાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કોપાલં. ૧૨

લહે ગ્યાન બીગ્યાન કૈવલ્ય પુરી, માહા મોહ
માયા રહે તાસુ દુરી

લાખે તાસુ ડરપે માહાચીત કાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કીપાલં. ૧૪

તજો વીશ્વ વીખ્યાદીકે દુખભાઇ, ભજોરે
કબીરં સદા સુખદાઇ,

બીને હું કરૂ બાર ધરી પાયભાલં. નમોહં
નમોહં કબીરં કીપાલં. ૧૪

ચાહો મોદ જો મત ચીતે બીચારો, કબીરં
કબીરં કબીરં પુકારો

ગ્રહો શર્ણુ રહોરે તજોરે ભર્મ જાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કીપાલં ૧૫

સદા દાસપે તો કૃપા બીચારો, ગઉ બચ્ચપે
તો સદા પ્રીત ધારો,

તજો સ્વામી એસો સો હે નરા ભાલં, ન-
મોહં નમોહં કબીરં કપાલં. ૧૬

કબીર અશટક જો સુનો ઓ સુનાવે, પઢે
પ્રેમ યુક્તા સો મુક્તા કહાવે,
ધરે સતપ્રીતી કરે કંઠ માલં, નમોહં નમો-
હં કબીરં કીપાલં. ૧.

વીને દાસ સમજીદકો ચીત દીજે, પ્રભુદાસ
કો દાસ તો મોહી કીજે,
સદા દીન કે તો હરો દુખ જાલં, નમોહં
નમોહં કબીરં કૃપાલં. ૧૮

ત્રીજો ભાગ સમાપ્ત.